

T.C.
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Sanayi Genel Müdürlüğü

TÜRKİYE MAKİNA SEKTÖRÜ
STRATEJİ BELGESİ VE EYLEM PLANI
2011-2014

ŞUBAT 2011

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	5
1. YÖNETİCİ ÖZETİ.....	6
2. MEVCUT DURUM	8
2.1. DÜNYA MAKİNA SANAYİ	8
2.1.1. Makina Sanayi Dünya İhracatı.....	8
2.1.2. Makina Sanayi Dünya İthalatı	10
2.2. TÜRK MAKİNA SANAYİ.....	11
2.2.1. Üretim	11
2.2.2. İstihdam ve İşletme Sayısı.....	13
2.2.3. Kapasite Kullanımı.....	13
2.2.4. Ciro.....	15
2.2.5. Patentler	16
2.2.6. Uluslararası Doğrudan Yatırım	17
2.2.7. Makina Sanayi Dış Ticareti	17
2.2.8. Makina Sanayi Teknik Mevzuat Uyumu.....	21
3. DURUM ANALİZİ.....	22
3.1. Planlama Sürecinde İzlenen Yöntem.....	22
3.2. GZFT Analizi	22
3.3. Öncelikli Sorun Alanları	25
3.3.1. Hukuki Düzenlemeler ve Yapısal Tedbirler	25
3.3.2. Finansal Araçların Geliştirilmesi.....	26
3.3.3. İnsan Kaynakları	28
3.3.4. Pazarlama, Dış Ticaret ve Tanıtım.....	29
3.3.5. AR-GE ve İnovasyon	30
4. GENEL AMAÇ, HEDEFLER, FAALİYETLER.....	31
4.1. Genel Amaç	31
4.2. Hedefler.....	31
4.3. Faaliyetler.....	31
5. STRATEJİ VE EYLEM PLANININ İZLENMESİ VE DEĞERLENDİRMESİ	35
6. EYLEM PLANI	36
7. EKLER.....	56
7.1. Strateji Belgesinin Temel Politika Belgeleri İle İlişkisi	56
7.1.1. IX. Kalkınma Planı (2007-2013).....	56
7.1.2. Orta Vadeli Program (2010-2012).....	57
7.1.3. Yıllık Program (2010).....	57
7.1.4. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Stratejik Planı (2010-2014).....	57
7.1.5. Türkiye Sanayi Strateji Belgesi	58

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1- Makina ve Aksamları Sektöründe (84. Fası) Başıca İhracatçı Ülkeler	9
Tablo 2- Makina ve Aksamları Sektöründe (84. Fası) Başıca İthalatçı Ülkeler	10
Tablo 3- Üretim Değerleri	12
Tablo 4- Makina Sektöründe Çalışan Sayısı	13
Tablo 5- Makina Sektöründe Girişim Sayısı	13
Tablo 6- Yıllara Göre Ortalama Kapasite Kullanım Oranları.....	14
Tablo 7- Makina Sektörü Ciro su.....	16
Tablo 8- 2000-2007 Yılları Arasında TPE'ye İmalat Alanında Yapılan Patent Başvuruları.....	16
Tablo 9- Patent Başvurularının NACE Sınıflandırmasına Göre Alt Sektör Dağılımı	16
Tablo 10- Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişimlerinin Sektörlere Göre Dağılımı.....	17
Tablo 11- Uluslararası Sermayeli Firmaların Dağılımı	17
Tablo 12- Makina ve Aksamları (84. Fası) Fiili İthalat ve İhracat Rakamları	17
Tablo 13- Ülkelere Göre Makina ve Aksamları (84. Fası) İhracatımız	18
Tablo 14- Makina ve Aksamları (84. Fası) İhracatının Toplam İhracat İçerisindeki Payı.....	19
Tablo 15- Ülkelere Göre Makina ve Aksamları (84. Fası) Fiili İthalat Rakamları	19
Tablo 16- Makina ve Aksamları (84. Fası) İthalatının Toplam İthalat İçerisindeki Payı	20
Tablo 17- Makina Sektörünün Tamamına Ait Türkiye Geneli Fiili İhracat-İthalat Rakamları	20
Tablo 18- Öncelikli Sorun Alanları.....	25

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1- Makina İhracatında İlk 5 Ülkenin Durumu	9
Grafik 2- Makina İthalatında İlk 5 Ülkenin Durumu	10
Grafik 3- Sanayi Üretim Endeksi.....	11
Grafik 4- Aylık Kapasite Kullanım Oranı	15
Grafik 5- Aylık Sanayi ve Ciro Endeksi	15
Grafik 6- Makina ve Aksamları (84. Fası) Fiili İthalat ve İhracatı	18

KISALTMALAR LİSTESİ

<i>AB</i>	<i>Avrupa Birliği</i>
<i>ABGS</i>	<i>Avrupa Birliği Genel Sekreterliği</i>
<i>AR-GE</i>	<i>Araştırma Geliştirme</i>
<i>AYSAD</i>	<i>Asansör ve Yürüyen Merdiven Sanayicileri Derneği</i>
<i>BYS</i>	<i>Başka Yerde Sınıflandırılmamış</i>
<i>ÇSGB</i>	<i>Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı</i>
<i>DMO</i>	<i>Devlet Malzeme Ofisi</i>
<i>DOSİDER</i>	<i>Doğalgaz Cihazları Sanayicileri ve İş Adamları Derneği</i>
<i>DPT</i>	<i>Devlet Planlama Teşkilatı</i>
<i>DTM</i>	<i>Dış Ticaret Müteşarlığı</i>
<i>ENOSAD</i>	<i>Endüstriyel Otomasyon Sanayicileri Derneği</i>
<i>FİDER</i>	<i>Finansal Kiralama Derneği</i>
<i>GTİP</i>	<i>Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu</i>
<i>İGEME</i>	<i>İhracatı Geliştirme Etüd Merkezi</i>
<i>İMDER</i>	<i>Türkiye İş Makinaları Distribütörleri ve İmalatçıları Birliği</i>
<i>İSDER</i>	<i>İstif Makinaları Distribütörleri ve İmalatçıları Derneği</i>
<i>İSO</i>	<i>İstanbul Sanayi Odası</i>
<i>İşKUR</i>	<i>Türkiye İş Kurumu</i>
<i>KİK</i>	<i>Kamu İhale Kurumu</i>
<i>KOBİ</i>	<i>Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler</i>
<i>KOSGEB</i>	<i>Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı</i>
<i>LODER</i>	<i>Lojistik Derneği</i>
<i>MEB</i>	<i>Milli Eğitim Bakanlığı</i>
<i>MİB</i>	<i>Makina İmalatçıları Birliği</i>
<i>NACE</i>	<i>Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistik Sınıflaması</i>
<i>MİB</i>	<i>Makina İmalatçıları Birliği</i>
<i>OAİB</i>	<i>Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri</i>

<i>OSB</i>	<i>Organize Sanayi Bölgesi</i>
<i>PAGDER</i>	<i>Plastik Sanayicileri Derneği</i>
<i>PAGEV</i>	<i>Türk Plastik Sanayicileri Araştırma, Geliştirme ve Eğitim Vakfı</i>
<i>POMSAD</i>	<i>Türk Pompa ve Vana Sanayicileri Derneği</i>
<i>SSM</i>	<i>Savunma Sanayi Müsteşarlığı</i>
<i>STB</i>	<i>Sanayi ve Ticaret Bakanlığı</i>
<i>STK</i>	<i>Sivil Toplum Kuruluşları</i>
<i>TARMAKBİR</i>	<i>Türk Tarım Alet ve Makinaları İmalatçıları Birliği</i>
<i>TASİAD</i>	<i>Tüm Asansör Sanayici ve İş Adamları Derneği</i>
<i>TEMSAD</i>	<i>Tekstil Makina ve Aksesuar Sanayicileri Derneği</i>
<i>TİAD</i>	<i>Takım Tezgahları Sanayici ve İş Adamları Derneği</i>
<i>TİM</i>	<i>Türkiye İhracatçılar Meclisi</i>
<i>TMMOB</i>	<i>Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği</i>
<i>TOBB</i>	<i>Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği</i>
<i>TPE</i>	<i>Türk Patent Enstitüsü</i>
<i>TSE</i>	<i>Türk Standartları Enstitüsü</i>
<i>TTGV</i>	<i>Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı</i>
<i>TÜBİTAK</i>	<i>Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu</i>
<i>TÜİK</i>	<i>Türkiye İstatistik Kurumu</i>

GİRİŞ

Dokuzuncu Kalkınma Planı'nda yer verilen **“İstikrar içinde büyüyen, gelirini daha adil paylaşan, küresel ölçekte rekabet gücüne sahip, bilgi toplumuna dönüşen, AB'ye üyelik için uyum sürecini tamamlamış bir Türkiye”** vizyonu çerçevesinde, ülkemiz için gerekli olan adımlar kararlılıkla atılmaktadır.

Temel amacımız, ekonomik gelişme ve ilerleme sonucunda insanlarımızın refah ve mutluluğunun artırılmasıdır. Bu amaca ulaşabilmek için, Türkiye'nin potansiyelinden daha iyi yararlanılarak; insanımızın girişimcilik kabiliyeti ile ekonomik hayatın her alanında kaliteli, verimli, sürdürülebilir, rekabetçi ve yenilikçi bir üretim yapısının oluşturulması gereklidir.

Makina sektörü gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de bu sürece katkı sağlayan en önemli sektörlerdendir.

Ülkemiz makina sektörü, Cumhuriyetin kuruluşundan itibaren yapılan yatırımlar ile gelişmeye başlamış olup bugün geldiğimiz noktada, bazı ürün gruplarında gelişmiş ülke sektörleriyle rekabet edebilecek yeteneğe ulaşmış bulunmaktadır.

Sanayimizin en büyük sektörlerinden olan makina sektörünün sürdürülebilir üretim yapısına kavuşması ve rekabet üstünlüğünü artırarak sürdürmesi ülke sanayisinin geleceği için büyük önem taşımaktadır.

Bu nedenle, Bakanlığımızca; makina sektörü ile ilgili sorunların belirlenmesi ve çözüm yolları üretilmesi için **“Makina Sektörü Strateji Belgesi”** oluşturulması çalışmaları yürütülmüştür.

Uzun süreli, yoğun ve katılımcı bir süreç neticesinde, belgenin hazırlık çalışmaları tamamlanmış bulunmaktadır. Bu strateji, bir hükümet politikası olarak uygulamaya yansıtılacaktır.

1. YÖNETİCİ ÖZETİ

Ekonomik ve siyasi anlamda sürekli bir değişim ve yeniden yapılanma süreci içinde olan dünyada, gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde makina sektörünün özel bir konumu vardır. Makina sektörü olmadan sanayileşmeden bahsetmek söz konusu değildir. Bir ülkenin dengeli ve istikrarlı sanayi ve ekonomiye sahip olabilmesi güçlü makina sanayinin varlığı ile mümkün olmaktadır. Ekonomik kalkınma açısından çok önemli olan sektörün üretim ve istihdam büyüklükleri sanayileşmenin temel göstergeleri arasında yer almaktadır.

Türk Makina Sektörü, hâlihazırda yaşanan küreselleşme sürecinde üretim, pazarlama, ihracat, ticaret alanlarında dünya ile entegrasyonunu büyük ölçüde tamamlamış bir sektördür. Sektör bu alanlardaki yeterliliğini gelişmiş ve gelişmekte olan pazarların tamamına yakınına yaptığı ihracat ile kanıtlamıştır. Sektör gayri safi yurtiçi hâsıla, imalat sanayi üretimindeki payı, ihracat, istihdam, rekabet edebilirlik, yatırımlar, dışa açıklılık ve makro ekonomik büyüklükler açısından ülkemizdeki en önemli sektörlerden biridir.

Diğer tüm sektörlerle sağladığı temel girdiler göz önünde bulundurulduğunda yaşanan ve yaşanacak olan küresel kırılmalardan makina sektörünün olumsuz etkilenmemesi mümkün değildir. Sektörün küresel rekabet ortamında ayakta kalabilmesi ve büyümesini sürdürebilmesi açısından sektörde rekabet halinde olunan ülkelerin makina sektörüne sağladıkları desteklerin ülkemiz makina sektörüne de sağlanması gerekmektedir.

Belge içeriğinin oluşturulması ve gelinen her aşama hakkında ilgili tarafların görüşlerinin alınması oldukça açık ve şeffaf bir ortamda sürdürülmüştür.

Stratejinin hazırlanmasında, sektör temsilcileri, ilgili kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler ve diğer katılımcı kişi ve kuruluşlardan oluşan paydaşlarla birlikte mevcut durum esas alınarak Durum Analizi yapılmış; buradan sektörün problemlerine ulaşılmış ve sektörün öncelikli sorun alanları tespit edilmiştir.

Öncelikli sorun alanlarından hareketle, sektöre ilişkin vizyon ve genel amaç belirlenmiştir; bu vizyona ve genel amaca yönelik, beş temel stratejik hedef tespit edilmiştir:

VİZYON

Makina Sektöründe Teknoloji Üretim Üssü Olmak

GENEL AMAÇ

**Makina Sektörünün Geliştirilmesi ve
Yüksek Teknolojili Ürünlerin İmal Edilmesinin Sağlanması**

HEDEFLER

Hedef 1- “Katma Değeri” ve “Marka Değeri” yüksek makina sanayine dönüşümü sağlayıcı hukuki düzenlemeleri ve yapısal tedbirleri hayata geçirmek.

Hedef 2- Yurtiçi ve yurtdışında sürdürülebilir büyümeyi ve ölçek ekonomisinin avantajlarını yakalamak amacıyla sektöre yönelik sağlıklı finansal çözümler sağlamak.

Hedef 3- Sürdürülebilir, yetkinliğini kazanmış, yüksek performansa sahip, teknoloji odaklı, öğrenmeye ve değişime açık her düzeyde insan kaynağı sağlamak.

Hedef 4- Türk Makina Sektörünün kalite, güven ve teknoloji unsurlarını ön plana çıkaran, yurt içinde ve dışında etkin bir tanıtım yapmak ve ihracatı arttırmak.

Hedef 5- Global düzeyde rekabet edebilen, katma değerleri yüksek ürünler üretebilmek için AR-GE ve inovasyon yapmak.

Bu hedeflerden hareketle, stratejinin sahada uygulanmasını temin edecek 39 eylemden oluşan tedbirler setini içeren **“Eylem Planı”** oluşturulmuştur. Eylem Planı, belirlenen tedbirlere uygun olarak hangi eylemin, hangi zaman dilimi içerisinde, hangi enstrüman ile uygulanacağını tanımlamaktadır.

Strateji ve Eylem Planının izlenmesi, değerlendirilmesi ve gerekli görüldüğü hallerde eylemlerin revize edilmesi Bakanlığımız koordinasyonunda oluşturulacak “Yönlendirme Komitesi”nce yapılacaktır.

2. MEVCUT DURUM

Makina imalat sanayi, sanayi sektörleri içinde yatırım malı üreten temel sektör olup, imalat sanayi içinde özel ve önemli bir yeri vardır. Makina ekipman ve yedek parçalarının imal edildiği, “mühendislik sanayileri” denilen alt sektörlerin tamamını kapsamaktadır. Tüm gelişmiş ülkelerde büyük önem verilen ve öncelikli sektör olarak tanımlanan bir sanayi dalıdır.

Mühendislik ve araştırmanın yoğun ve vazgeçilmez olduğu Makina Sektörünün ekonomide üstlendiği lokomotif rolün önemi şu şekilde özetlenebilir:

- İmalat sanayinin hemen bütün sektörlerine girdi sağlaması,
- Sektörlerin itici gücü olması,
- İmalat sanayinin gelişmesiyle iç içelik sağlaması,
- Mühendislik disiplininin harekete geçirilmesi ve
- Yeni ihtiyaç ve taleplere göre gelişme hızının ve üretim kompozisyonlarının belirlenmesi.

2.1. DÜNYA MAKİNA SANAYİ

Ülkelerin gelişme sürecinde makina imalat sanayinin, imalat sanayi içerisinde payı giderek artış göstermektedir. Makina sanayinin üretimdeki payının, başta ileri sanayi ülkeleri olmak üzere tüm ülkeler genelinde artış gösterdiği görülmektedir. Bu artış trendine paralel olarak; BM verilerine göre, 2009 yılı toplam dünya ticareti 25,0 trilyon ABD Doları, toplam dünya makina ticareti ise 3,0 trilyon ABD Doları olmuştur ve makina sektörünün dünya ticaretinden aldığı pay % 12,2’dir.

Avrupa Birliği Komisyonunca hazırlatılan EnginEurope raporunda; **Makina sektörü, mühendislik sanayilerinin önemli bir bölümüdür ve Avrupa Birliği ekonomisinin başlıca dayanağı ve önemli temel direğidir** ifadesi yer almaktadır.

AB Komisyonu Başkan Yardımcısı Mr Günther Verheugen, yaptığı değerlendirmede; **“Ekonomimizde yer alan birçok sektör, imalat sanayinin verimliliği ve rekabet gücüne doğrudan veya dolaylı olarak bağımlıdır. Bu kapsamda Avrupa makina sanayinin rekabet gücü, Avrupa sanayilerinin rekabetçi olabilmesinin temel direğidir”** demektedir.

2.1.1. Makina Sanayi Dünya İhracatı

Dünya makina ve aksamaları sektörü ihracatı (84. Fası), 2009 yılında bir önceki yıla kıyasla %22,5 daralmış ve 1,51 trilyon ABD Doları düzeyinde gerçekleşmiştir. Aynı dönemde tüm sektörleri kapsayan dünya toplam ihracatı 12,4 trilyon ABD Doları düzeyine ulaşmış ve makina ve aksamaları sektörü toplam ihracat içerisinde %12,2 paya sahip olmuştur.

ÇHC (Çin Halk Cumhuriyeti), Almanya ve ABD, dünya makina ihracatında başlıca tedarikçiler olup, bu ülkeleri Japonya ve İtalya takip etmektedir. En çok ihracat yapan ilk beş ülkenin dünya

makina ihracatından aldığı pay ise %51,7 civarındadır ve bu oran gün geçtikçe artmaktadır. Diğer bir ifade ile bu ülkeler dünya makina ticaretine yön vermektedir.

ÇHC, 2009 yılında dünya makina ve aksamı ihracatından %15,6'lık bir pay almıştır ve en çok makina ihracatı gerçekleştiren ülke konumunda bulunmaktadır. 2008 yılında Almanya'nın ihracat rakamını geçerek 1. sıraya yerleşen Çin, bu konumunu 2009 yılında da korumuştur.

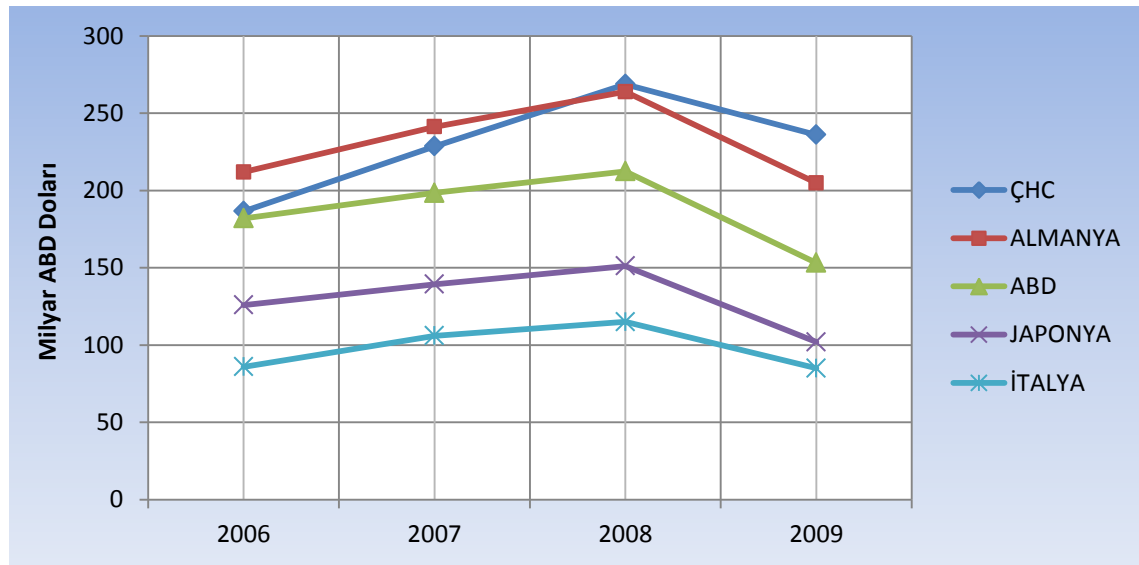
Her geçen yıl dünya makina ihracatındaki payını arttıran ülkemiz, 2006 yılında %0.41, 2007 yılında %0.49, 2008 yılında %0.53 ve son olarak 2009 yılında %0.54 paya ulaşmıştır.

Tablo 1- Makina ve Aksamları Sektöründe (84. Fası) Başlıca İhracatçı Ülkeler (Bin ABD Doları)

ÜLKE	2006	2007	2008	2009	Değişim 2008/2009 (%)	Pay (%)
1-ÇHC	186.569.168	228.588.528	268.671.168	236.010.000	-12,2	15,6
2-ALMANYA	211.893.728	241.145.280	263.822.272	204.857.024	-22,4	13,6
3-ABD	182.034.128	198.459.856	212.359.664	153.167.232	-27,9	10,1
4-JAPONYA	125.937.160	139.370.160	151.143.760	102.014.176	-32,5	6,8
5-İTALYA	85.938.584	106.074.400	114.994.568	84.991.184	-26,1	5,6
6-HOLLANDA	60.793.288	73.333.656	76.580.184	61.327.032	-19,9	4,1
7- FRANSA	59.320.152	69.622.032	75.974.080	56.251.672	-26,0	3,7
8-İNGİLTERE	71.719.416	70.515.656	68.960.928	53.382.200	-22,6	3,5
9-SİNGAPUR	48.715.968	51.781.224	56.745.088	45.201.512	-20,3	3,0
10-HONG KONG	49.917.304	45.082.956	48.802.624	42.279.188	-13,4	2,8
29-TÜRKİYE	6.516.726	8.781.251	10.258.097	8.130.915	-20,7	0,5
DİĞER ÜLKELER	484.811.418	557.565.001	598.779.663	462.214.553	-22,8	30,6
TOPLAM	1.574.167.040	1.790.320.000	1.947.092.096	1.509.826.688	-22,5	100,0

Kaynak: ITC – Uluslararası Ticaret Merkezi (www.trademap.org)

Grafik 1- Makina İhracatında İlk 5 Ülkenin Durumu

Kaynak: ITC – Uluslararası Ticaret Merkezi (www.trademap.org)

2.1.2. Makina Sanayi Dünya İthalatı

Dünya makina ve aksamaları sektörü ithalatı (84. fasıl) 2009 yılında 1,53 trilyon ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Dünya genel ithalat değerinin aynı dönem itibarıyla 12,7 trilyon ABD Doları seviyesinde gerçekleştiği hususu dikkate alındığında, makina ve aksamaları sektörünün dünya ithalatından %12,1 oranında pay aldığı görülmektedir. En çok ithalat yapan ABD, ÇHC, Almanya, Fransa ve İngiltere toplam makina ithalatından yaklaşık %37,3 oranında pay almaktadır.

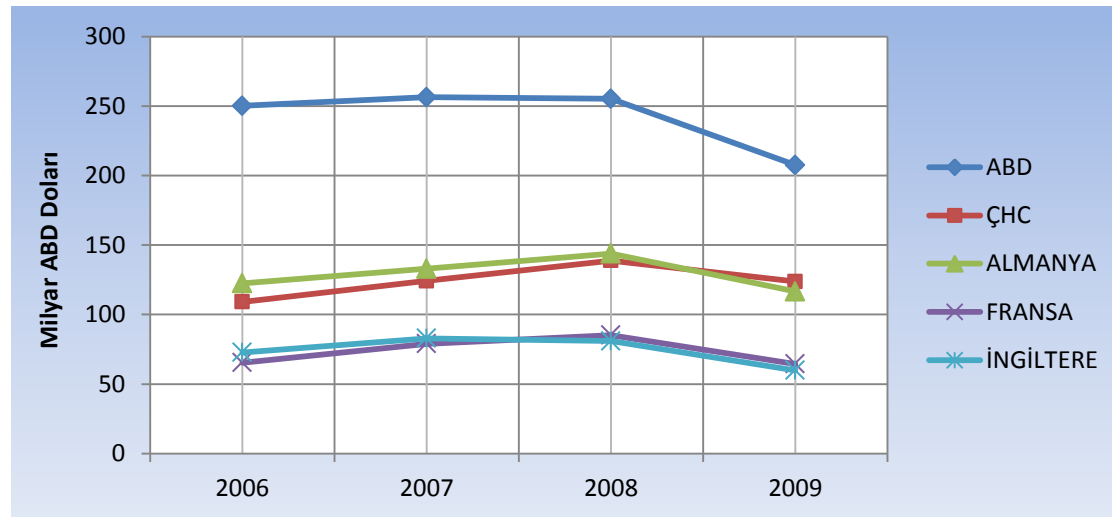
Ülkemiz, dünya makina ithalatından 2006 yılında %1.22, 2007 yılında %1.27, 2008 yılında %1.16 ve son olarak 2009 yılında ise %1.12 pay almıştır.

Tablo 2- Makina ve Aksamaları Sektöründe (84. Fasıl) Başlıca İthalatçı Ülkeler (Bin ABD Doları)

ÜLKE	2006	2007	2008	2009	Değişim 2009/2008 (%)	Pay (%)
1-ABD	250.076.928	256.322.768	255.213.360	207.524.192	-18,7	13,5
2-ÇHC	109.122.424	124.189.664	138.795.536	123.717.216	-10,9	8,1
3-ALMANYA	122.440.392	132.890.768	143.931.920	116.572.272	-19,0	7,6
4-FRANSA	65.331.304	78.959.760	85.215.496	64.491.256	-24,3	4,2
5-İNGİLTERE	72.766.208	82.878.592	80.882.112	59.877.256	-26,0	3,9
6-HOLLANDA	57.912.720	59.466.676	65.682.560	49.470.112	-24,7	3,2
7-KANADA	56.191.248	58.483.608	59.861.800	46.467.276	-22,4	3,0
8-JAPONYA	54.692.020	55.675.216	59.000.516	46.059.224	-21,9	3,0
9-HONG KONG	48.954.660	45.804.944	49.421.832	45.347.288	-8,2	3,0
10-SİNGAPUR	38.905.380	42.849.416	48.974.556	38.936.116	-20,5	2,5
27-TÜRKİYE	18.998.764	22.570.360	22.539.310	17.124.512	-24,0	1,1
DİĞER ÜLKELER	666.478.032	820.977.540	928.262.890	717.040.736	-22,8	46,8
TOPLAM	1.561.870.080	1.781.069.312	1.937.781.888	1.532.627.456	-20,9	100,0

Kaynak: ITC – Uluslararası Ticaret Merkezi (www.trademap.org)

Grafik 2- Makina İthalatında İlk 5 Ülkenin Durumu

Kaynak: ITC – Uluslararası Ticaret Merkezi (www.trademap.org)

2.2. TÜRK MAKİNA SANAYİ

Makina imalat sanayi, bütün dünyada olduğu gibi ülkemizin sanayileşmesinin de itici gücüdür ve gelecekte de ülkemizin gelişiminin temel taşı olacaktır. Türk Makina Sanayi, üretim bazında, 1990 yılından bu yana yaklaşık % 20 oranında yıllık büyüme oranı göstermiştir.

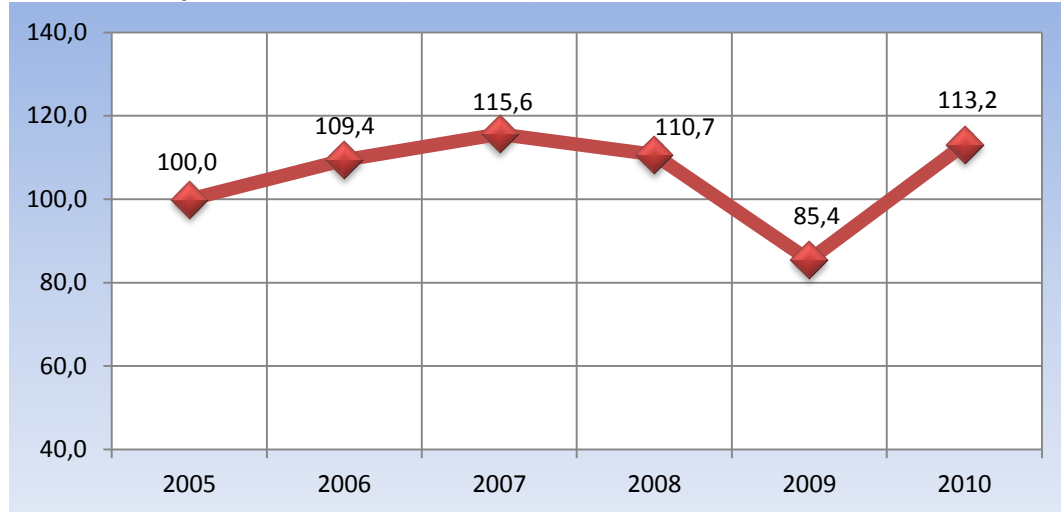
Birçok ülkede olduğu gibi, Türkiye’de de makina imalatçılarının büyük çoğunluğu küçük ve orta ölçekli işletme (KOBİ) niteliğinde olup, bu yapı değişen ekonomik koşullara ve teknolojik gelişmelere karşı daha esnek ve hızlı cevap verme imkânı sağlamaktadır. Sektörde faaliyet gösteren KOBİ’lerin sahip olduğu ucuz işgücü avantajı ve gelişmiş mühendislik becerileri, makina imalatçılarının uluslararası pazarlarda rekabet şansını arttıran unsurlardır. Türk Makina Sanayinde, her türlü parça ve aksamın yüksek kalitede ve rekabet edebilir fiyatlarda üretimi yapılmaktadır. Üretim sürecinde yerli girdi oranı % 80–85 civarındadır.

Makina sanayinde üretilen başlıca ürün grupları: reaktör ve kazanlar; türbinler ve turbojetler; pompalar ve kompresörler; vanalar; klimalar ve soğutma makinaları; ısıtıcılar ve fırınlar; hadde ve döküm makinaları; gıda sanayii makinaları; tarım ve ormancılık makinaları; yük kaldırma, taşıma ve istifleme makinaları; inşaat ve madencilik makinaları; kâğıt ve matbaacılık makinaları; yıkama, kurutma ve ütüleme makinaları; tekstil ve hazır giyim makinaları; deri işleme makinaları; kauçuk ve plastik işleme makinaları; metal işleme makinaları ve takım tezgâhları; motorlar ve yedek parçaları; büro makinaları; rulmanlar, silah ve mühimmat ile ambalajlama makinalarıdır.

2.2.1. Üretim

B.Y.S. Makina ve Teçhizat imalatı sektöründe, 2008 yılına kadar düzenli bir artış gösteren yıllık ortalama endeks değeri, 2008 ve 2009 yıllarında küresel krizin de etkisiyle düşüş eğilimi içerisine girmiş ancak 2010 yılında yeniden yükselmiş geçmiştir.

Grafik 3- Sanayi Üretim Endeksi (2005=100)

Kaynak: TÜİK, (NACE –Rev.2 Kod 28)

Tablo 3- Üretim Değerleri (TL)

(NACE Rev 1.1)		2005	2006	2007	2008
29	Başka yerde sınıflandırılmamış makina ve teçhizat imalatı	19.114.580.830	24.237.256.017	27.691.150.448	31.435.129.602
291	Mekanik güç üretimi ve kullanımına yönelik makinaların imalatı (uçak, motorlu taşıt ve motosiklet motorları hariç)	2.011.560.306	2.336.118.111	2.703.691.322	2.995.162.031
2911	İçten yanmalı motor ve türbin imalatı; uçak, motorlu taşıt ve motosiklet motorları hariç	72.258.178	76.986.742	133.263.565	101.547.368
2912	Pompa ve kompresör imalatı	692.773.285	770.774.862	1.081.440.861	1.163.816.709
2913	Musluk ve vana imalatı	735.939.430	942.783.098	954.289.022	991.125.945
2914	Mil yatağı, dişli, dişli takımı ve tahrik tertibatı imalatı	510.589.413	545.573.409	534.697.874	738.672.009
292	Genel amaçlı diğer makinaların imalatı	3.252.089.427	4.087.032.786	5.737.713.176	6.166.892.366
2921	Sanayi fırını, ocak ve ocak ateşleyicilerin imalatı	87.451.899	97.520.446	206.515.373	332.293.721
2922	Kaldırma ve taşıma teçhizatı imalatı	998.449.953	1.157.403.048	1.766.791.836	1.891.666.627
2923	Soğutma ve havalandırma donanımı imalatı (evde kullanıma yönelik olanlar hariç)	1.370.436.552	1.775.554.539	2.688.792.454	2.515.544.522
2924	Başka yerde sınıflandırılmamış diğer genel amaçlı makinaların imalatı	795.751.023	1.056.554.753	1.075.613.513	1.427.387.496
293	Tarım ve ormancılık makinaları imalatı	1.675.899.501	1.834.293.065	1.650.115.714	1.721.100.639
2931	Tarımsal amaçlı traktör imalatı	1.220.770.814	1.270.584.498	1.128.529.740	1.041.819.827
2932	Diğer tarım ve ormancılık makinalarının imalatı	455.128.687	563.708.567	521.585.974	679.280.812
294	Takım tezgahları imalatı	902.783.043	1.169.917.583	1.520.473.255	1.895.878.162
2941	Taşınabilir ve el ile kullanılan makinalı aletlerin imal.	(***)	(*)	(*)	(***)
2942	Diğer metal işleme takım tezgahlarının imalatı	666.325.436	864.905.438	1.144.140.267	1.399.340.249
2943	Başka yerde sınıflandırılmamış diğer takım tezgahlarının imalatı	(***)	(**)	(**)	(***)
295	Diğer özel amaçlı makinaların imalatı	3.023.415.413	3.978.502.962	4.393.024.634	5.443.029.525
2951	Metalürji makinaları imalatı	72.917.202	79.029.117	106.777.767	117.481.751
2952	Maden, taşocağı ve inşaat makinaları imalatı	983.404.278	1.559.779.555	1.867.975.030	2.358.768.187
2953	Gıda, içecek ve tütün işleyen makinaların imalatı	598.199.548	670.365.987	703.458.830	896.277.726
2954	Tekstil, giyim eşyası ve deri işlemede kullanılan makinaların imalatı	588.646.783	644.558.705	588.862.992	746.705.291
2955	Kağıt ve mukavva üretiminde kullanılan makinaların imalatı	17.931.706	32.158.728	31.864.658	35.883.629
2956	Başka yerde sınıflandırılmamış diğer özel amaçlı makinaların imalatı	762.315.896	992.610.870	1.094.085.357	1.287.912.941
296	Genel amaçlı diğer makinaların imalatı	697.441.610	715.607.779	870.634.405	1.106.943.417
2960	Silah ve mühimmat imalatı	697.441.610	715.607.779	870.634.405	1.106.943.417
297	Başka yerde sınıflandırılmamış ev aletleri imalatı	7.551.391.530	10.115.783.731	10.815.497.942	12.106.123.462
2971	Elektrikli ev aletleri imalatı	7.229.381.047	9.647.863.302	10.444.390.262	11.644.903.658
2972	Elektriksiz ev aletleri imalatı	322.010.483	467.920.429	371.107.680	461.219.804

Kaynak: TÜİK

(*) 5429 Sayılı Kanun gereği gizlilik ilkesine göre özel sektörde bir veya iki girişime ilişkin bilgiler verilmemiştir.

(**) 5429 Sayılı Kanun gereği gizlilik ilkesine göre özel sektörde üç ve daha fazla girişime ilişkin bilgiler verilmemiştir.

(***) Bilgileri daha önce gizlenmiş girişime ait bilgilerin aritmetik işlem sonucu elde edilmesini önlemek amacı ile verilmemiştir.

2.2.2. İstihdam ve İşletme Sayısı

TÜİK verilerine göre 2003 yılında makina sektöründe 142.394 kişi istihdam edilirken bu rakam üç yılda %43,4 artarak 2007 yılında 204.137'e ulaşmıştır. Makina sektörü istihdamının imalat sanayi içindeki payı 2006 yılı itibariyle %7,4'tür.

Tablo 4- Makina Sektöründe Çalışan Sayısı

	2003	2004	2005	2006	2007
Türkiye	6.673.968	7.541.452	8.939.894	9.419.476	9.829.061
İmalat Sanayi	2.181.718	2.404.342	2.583.747	2.684.240	2.776.303
Makina Sektörü Toplamı	142.394	163.806	183.265	186.937	204.137
İmalat Sanayi İçindeki Payı	% 6,5	% 6,8	% 7,1	% 7,0	% 7,4

Kaynak: TÜİK (NACE -Rev1.1'e göre en güncel verilerdir.)

2008 yılı itibariyle makina sektöründe 22.036 işyeri bulunmaktadır. İmalat sanayindeki firmaların %6,9'ü makina sektöründe yer almaktadır ve bu oran her geçen yıl artmaktadır.

Tablo 5- Makina Sektöründe Girişim Sayısı

	2004	2005	2006	2007	2008
Türkiye	2.002.834	2.393.578	2.473.841	2.567.704	2.583.099
İmalat Sanayi	281.029	302.459	309.841	316.596	321.652
Makina Sektörü	16.768	16.561	17.473	20.242	22.036
İmalat Sanayi İçindeki Payı	% 6,0	% 5,5	% 5,6	% 6,4	% 6,9

Kaynak: TÜİK (Nace -Rev1.1'e göre en güncel verilerdir)

2009 yılı sonu itibariyle, makina imalat sektörünün büyük bir bölümünün yer aldığı 29 NACE Kodu altında, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Sanayi Sicil Belgesi sahibi olan ve makina üretimi ile iştigal eden **7.659** firma mevcuttur.

2.2.3. Kapasite Kullanımı

Makina sanayinde kapasite kullanımı, NACE-Rev1.1'e göre "29.Grup - Başka Yerde Sınıflandırılmamış Makina ve Teçhizat İmalatı" için, 2008 yılında %73,3 ve 2009 yılında ise %67,3 olarak gerçekleşmiştir. Kapasite kullanımının en yüksek olduğu alt sektörün ise "2951-Metalurji makinaları imalatı" ile "2914- Mil yatağı, dişli, dişli takımı ve tahrik tertibatı imalatı" olduğu görülmektedir.

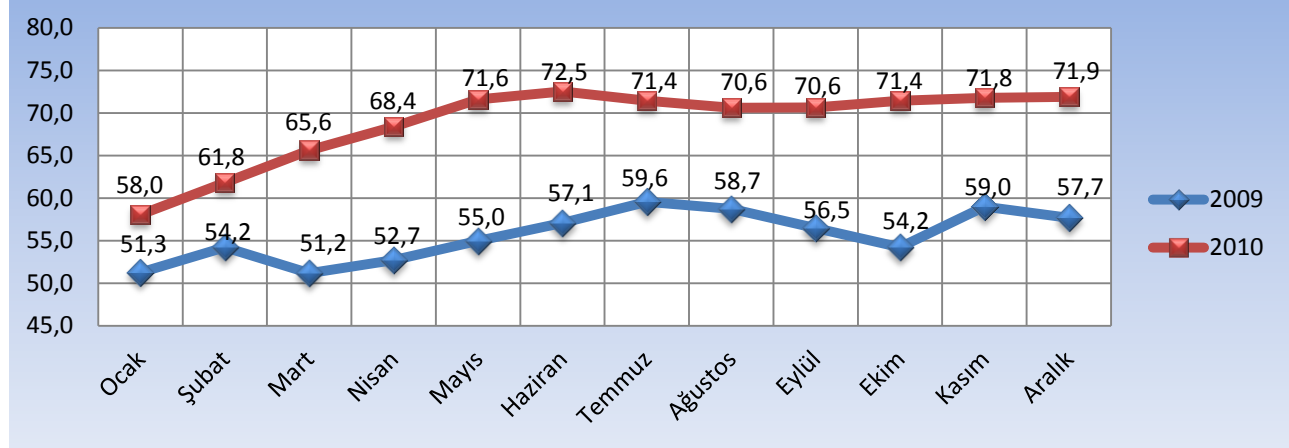
Tablo 6- Yıllara Göre Ortalama Kapasite Kullanım Oranları (%)

NACE (Rev1.1)	Alt Sektörler	Kapasite Kullanım Oranları	
		2008	2009
29	Başka yerde sınıflandırılmamış makina ve teçhizat imalatı	73,3	67,3
291	Mekanik güç üretimi ve kullanımına yönelik makinelerin imalatı (uçak, motorlu taşıt ve motosiklet motorları hariç)	77,5	69,2
2911	İçten yanmalı motor ve türbin imalatı; uçak, motorlu taşıt ve motosiklet motorları hariç	73,7	63,7
2912	Pompa ve kompresör imalatı	74,2	66,1
2913	Musluk ve vana imalatı	75,8	62,0
2914	Mil yatağı, dişli, dişli takımı ve tahrik tertibatı imalatı	93,7	94,0
292	Genel amaçlı diğer makinelerin imalatı	74,2	59,7
2921	Sanayi fırını, ocak ve ocak ateşleyicilerin imalatı	85,3	67,7
2922	Kaldırma ve taşıma teçhizatı imalatı	77,5	66,7
2923	Evde kullanıma yönelik olanlar hariç, soğutma ve havalandırma donanımı imalatı	75,3	57,8
2924	Başka yerde sınıflandırılmamış diğer genel amaçlı makinelerin imalatı	61,5	53,3
293	Tarım ve ormancılık makineleri imalatı	61,7	45,2
2931	Tarımsal amaçlı traktör imalatı	60,9	43,8
2932	Diğer tarım ve ormancılık makinelerinin imalatı	60,9	48,8
294	Takım tezgahları imalatı	76,8	57,8
2941	Taşınabilir ve el ile kullanılan makineli aletlerin imalatı	71,3	51,5
2942	Diğer metal işleme takım tezgahlarının imalatı	82,8	60,1
2943	Başka yerde sınıflandırılmamış diğer takım tezgahlarının imalatı	56,1	46,4
295	Diğer özel amaçlı makinelerin imalatı	71,3	64,5
2951	Metalurji makineleri imalatı	65,1	100
2952	Maden, taşocağı ve inşaat makineleri imalatı	71,8	58,0
2953	Gıda, içecek ve tütün işleyen makinelerin imalatı	70,3	64,6
2954	Tekstil, giyim eşyası ve deri işlemede kullanılan makinelerin imalatı	60,5	45,5
2955	Kağıt ve mukavva üretiminde kullanılan makinelerin imalatı	90,0	65,9
2956	Başka yerde sınıflandırılmamış diğer özel amaçlı makinelerin imalatı	74,5	73,4

Kaynak: TÜİK

Kapasite kullanımı, TCMB verilerine göre, “28 - B.Y.S. Makina ve Teçhizat İmalatı” için 2009 yılı Ocak ayında %51,3 değerinde iken bu yılın son aylarında bu oran %57,7'e yükselmiştir. 2010 yılının Ocak ayından itibaren bu değer yükselmeye devam etmiş ve 2010 yılı Aralık ayı sonunda kapasite kullanım oranı %71,9 olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 4- Aylık Kapasite Kullanım Oranı (İmalat Sanayi Ağırlıklı, %)

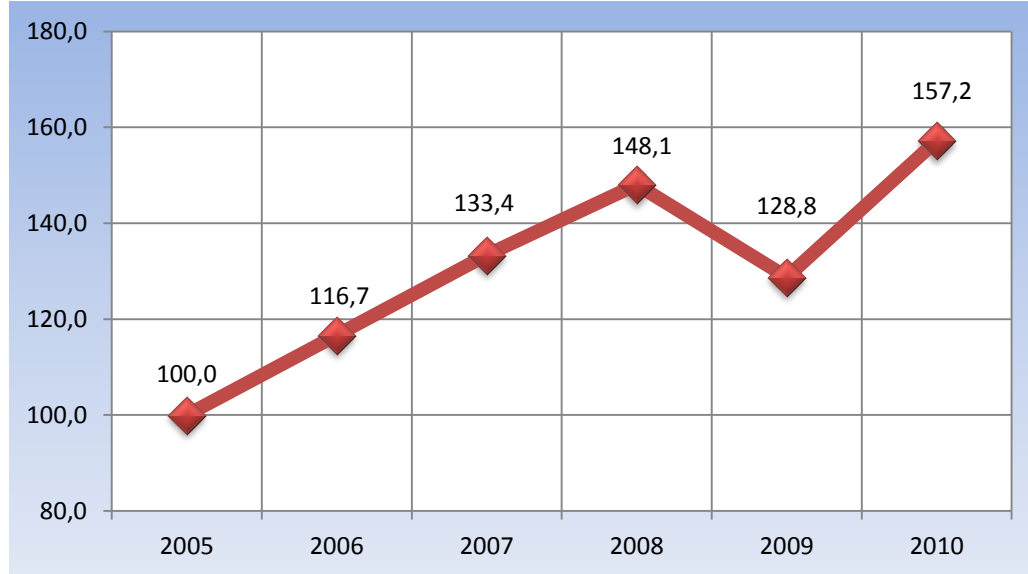

Kaynak: T.C. Merkez Bankası (NACE –Rev.2 Kod 28)

2.2.4. Ciro

Yurt İçi ve Yurt Dışı Toplam Aylık Sanayi ve Ciro Endeksi Yıllık Ortalaması, 2008 yılına kadar hızlı bir biçimde artarken, endeks 2009 yılında 2007 yılına yakın bir değere gerilemiştir. 2010 yılı verilerine göre 2008 yılında ulaşılan eski değer aşılmıştır.

Grafik 5- Aylık Sanayi ve Ciro Endeksi (2005=100)

Kaynak: TÜİK, (NACE –Rev.2 Kod 28)

Tablo 7- Makina Sektörü Ciroosu (TL)

	2005	2006	2007	2008
Türkiye	1.192.635.869.805	1.383.759.222.784	1.558.920.172.502	1.766.486.418.815
İmalat Sanayi	328.781.491.700	397.916.986.422	435.892.945.051	499.430.702.785
Makina Sektörü	21.439.359.754	26.471.142.000	30.561.552.390	34.793.614.879
İmalat Sanayi içindeki Payı (%)	6,5	6,7	7,0	7,0

Kaynak: TÜİK (Nace -Rev1.1'e göre en güncel verilerdir)

2.2.5. Patentler

Türk Patent Enstitüsü'ne ait istatistikler incelendiğinde ve patent alanında başvuru yapmış firmalar 62' li NACE kodlarına göre sınıflandırıldığında, toplam 37.138 başvuru sayısı içinde en fazla başvurunun %27,03 yüzde oranıyla (NACE Rev1.1 Kodu:29) B.Y.S. Makina ve Teçhizat İmalatı sektöründen yapıldığı görülmektedir.

Tablo 8- 2000-2007 Yılları Arasında TPE'ye İmalat Alanında Yapılan Patent Başvuruları

NACE KODU	NACE AÇIKLAMASI	PATENT BAŞVURULARI			
		YERLİ	YABANCI	TOPLAM	ORAN
29	B.Y.S. Makina ve Teçhizat İmalatı	6.000	4.037	10.037	27,03%
24	Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı	616	8.642	9.258	24,93%
33	Tıbbi Aletler; Hassas ve Optik Aletler ile Saat İmalatı	1.136	1.407	2.543	6,85%
	DIĞER SEKTÖRLER	8.673	6.627	15.300	41,19%
TOPLAM		16.425	20.713	37.138	100,00%

Kaynak: Türk Patent Enstitüsü

Tablo 9- Patent Başvurularının NACE Sınıflandırmasına Göre Alt Sektör Dağılımı

No	SEKTÖR	2008		
		YERLİ	YABANCI	TOPLAM
291	Uçak, motorlu taşıt ve motosiklet motorları hariç, mekanik güç üretimi ve kullanımına yönelik makinaların imalatı	146	128	274
292	Genel amaçlı diğer makinaların imalatı	215	154	369
293	Tarım ve ormancılık makinaları imalatı	156	40	196
294	Takım tezgahları imalatı	121	122	243
295	Diğer özel amaçlı makinaların imalatı	258	411	669
296	Silah ve mühimmat imalatı	28	32	60
297	Başka yerde sınıflandırılmamış ev aletleri imalatı	578	206	784
TOPLAM		1.502	1.093	2.595

Kaynak: Türk Patent Enstitüsü

2.2.6. Uluslararası Doğrudan Yatırım

Makina ve teçhizat imalatı sektörüne Doğrudan Uluslararası Yatırımlar oldukça düşük seviyelerde bulunmaktadır. 2005 yılında 13 milyon ABD Doları olan Doğrudan Yabancı Sermaye Yatırımı, 2006 yılında 54 milyon ABD Dolarına yükselmiş ancak 2007 yılında 48 milyon ABD Dolarına gerilemiştir. 2008 yılında 226 milyon ABD Doları gibi yüksek bir seviyeye ulaşmasına rağmen bu rakam 2009 yılında 223 milyon ABD Doları seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tablo 10- Uluslararası Doğrudan Yatırım Girişimlerinin Sektörlere Göre Dağılımı (Milyon ABD Doları)

	2005	2006	2007	2008	2009	Ocak-Kasım	
						2009	2010
B.Y.S. Makina ve Teçhizat İmalatı	13	54	48	226	223	214	27
İmalat Sanayi	785	1.866	4.211	3.931	1.713	1.429	552
TOPLAM	8.535	17.639	19.137	14.733	6.001	5.519	4.054

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

Ülkemizde 2009 yılı sonu itibariyle 24 adet uluslararası sermayeli şirket faaliyet göstermektedir. Makine sanayi firmaları toplam imalat sanayi içerisinde 2005 yılında %6,8, 2006 yılında %12,2, 2007 yılında %9,3, 2008 yılında %9,8, ve 2009 yılında ise %6,3'lük bir paya sahip olmuştur.

Tablo 11- Uluslararası Sermayeli Firmaların Dağılımı (Şirket Sayısı)

	2005	2006	2007	2008	2009	Ocak-Kasım	
						2009	2010
B.Y.S. Makina ve Teçhizat İmalatı	27	54	46	46	24	26	19
İmalat Sanayi	400	441	497	471	384	352	356
TOPLAM	2.551	3.075	3.530	3.337	2.987	2.669	2.778

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

2.2.7. Makina Sanayi Dış Ticareti

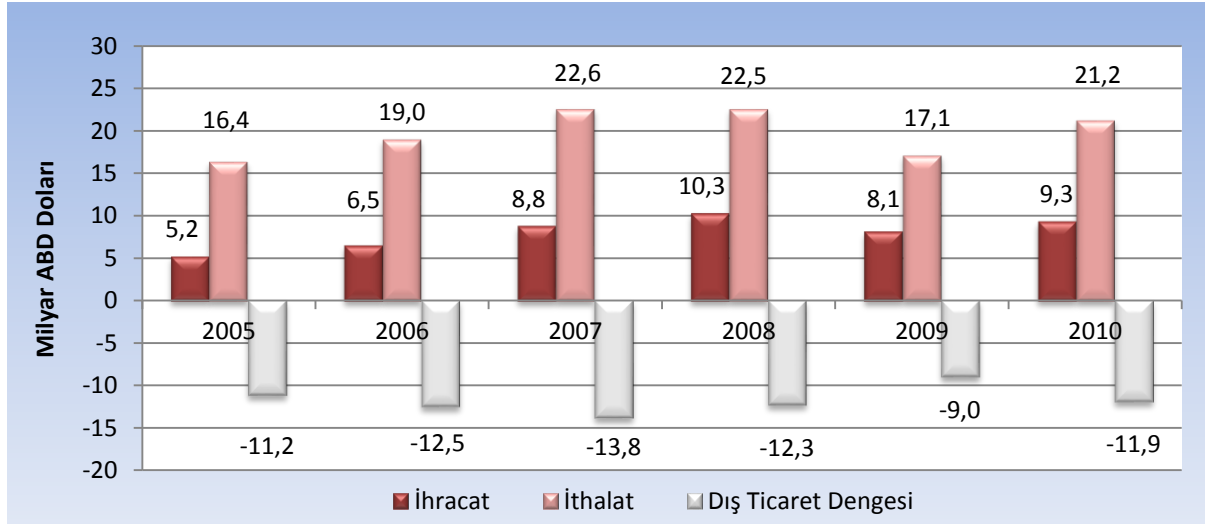
TÜİK'ten alınan 2010 yılı geçici verilerine göre, 84. Fasılabitbariyle ihracatımız 9,3 milyar ABD Doları, ithalatımız ise 21,2 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 12- Makina ve Aksamları (84. Fasılabitbari) Fiili İthalat ve İhracat Rakamları (ABD Doları)

YILLAR	İHRACAT	Değişim (%)	İTHALAT	Değişim (%)	DIŞ TİCARET DENGESİ	Değişim (%)
2005	5.246.419.256	-	16.400.314.593	-	-11.153.895.337	-
2006	6.516.725.596	24,2	18.998.763.088	15,8	-12.482.037.492	11,9
2007	8.781.250.664	34,7	22.570.359.331	18,8	-13.789.108.667	10,5
2008	10.258.590.486	16,8	22.539.347.921	-0,1	-12.280.757.435	-10,9
2009	8.132.786.712	-20,7	17.131.961.889	-24,0	-8.999.175.177	-26,7
2010	9.337.709.888	14,8	21.241.732.757	24,0	-11.904.022.869	32,3

Kaynak: TÜİK (2010 ve 2009 verileri geçicidir.)

Grafik 6- Makina ve Aksamları (84. Fasıl) Fiili İthalat ve İhracatı (ABD Doları)

Kaynak: TÜİK

2.2.7.1. Makina Sanayi İhracatı

84. fasıl itibariyle Türkiye'nin 2010 yılında en fazla makina ve aksamları ihraç ettiği ülke Almanya olup, Almanya'yı İngiltere, Fransa, İran ve Romanya takip etmiştir. 2010 yılı TÜİK verilerine göre 9,3 milyar ABD Doları olarak gerçekleşen ihracatımız geçen yıla göre %14,8 oranında artış göstermiştir.

Tablo 13- Ülkelere Göre Makina ve Aksamları (84. Fasıl) İhracatımız (ABD Doları)

	ÜLKE ADI	2007	2008	2009	2010	2009/2010 Değişim (%)
1	ALMANYA	1.510.771.879	1.593.734.703	1.100.663.249	1.255.462.356	14,1
2	İNGİLTERE	659.528.108	665.010.648	547.720.795	654.222.642	19,4
3	FRANSA	521.777.451	644.391.990	548.893.774	546.801.577	-0,4
4	İRAN	211.320.147	303.090.318	350.957.483	469.417.992	33,8
5	ROMANYA	281.099.194	327.173.729	332.642.206	452.442.152	36,0
6	IRAK	234.570.464	244.814.914	328.708.557	415.051.893	26,3
7	A.B.D.	368.721.569	409.974.222	273.870.598	407.198.503	48,7
8	İTALYA	494.911.696	520.133.753	395.569.658	403.265.046	1,9
9	RUSYA FEDERASYONU	361.714.999	461.308.212	217.874.896	276.463.807	26,9
10	İSPANYA	276.863.649	276.828.222	235.850.400	244.836.950	3,8
	DİĞER ÜLKELER	3.859.971.508	4.812.129.775	3.800.035.096	4.212.546.970	10,9
	TOPLAM	8.781.250.664	10.258.590.486	8.132.786.712	9.337.709.888	14,8

Kaynak: TÜİK (2010 ve 2009 verileri geçicidir.)

Ülkemiz 2010 yılı ihracat rakamının 113,9 milyar ABD Doları olduğu göz önünde tutulduğunda 9,3 milyar ABD Doları düzeyindeki makina ve aksamları ihracatı % 8,2'lik bir dilime sahiptir.

Tablo 14- Makina ve Aksamları (84. Fası) İhracatının Toplam İhracat İçerisindeki Payı (ABD Doları)

YIL	MAKİNA VE AKSAMLARI İHRACATI	TOPLAM İHRACAT	PAY (%)
2007	8.781.250.664	107.271.749.904	8,2
2008	10.258.590.486	132.027.195.626	7,8
2009	8.132.786.712	102.142.612.603	8,0
2010	9.337.709.888	113.929.614.138	8,2

Kaynak: TÜİK (2010 ve 2009 verileri geçicidir.)

2.2.7.2. Makina Sanayi İthalatı

Türkiye'nin 2010 yılı itibariyle en fazla makina ve aksamları ithal ettiği ülke 84. fasıl itibariyle Çin Halk Cumhuriyeti olup, bu ülkeyi sırayla Almanya, İtalya, A.B.D. ve Fransa takip etmiştir. En çok ithalat yaptığımız ilk 7 ülkeden gerçekleştirilen ithalat, makina ve aksamları ithalatımızın yaklaşık %70'ine karşılık gelmektedir. 2010 yılı TÜİK verilerine göre 21,2 milyar ABD Doları olarak gerçekleşen ithalatımız geçen yılın aynı dönemine göre %24 oranında artış göstermiştir.

Tablo 15- Ülkelere Göre Makina ve Aksamları (84. Fası) Fiili İthalat Rakamları (ABD Doları)

	ÜLKE ADI	2007	2008	2009	2010	2009/2010 Değişim (%)
1	ÇHC	2.938.280.609	3.247.283.179	3.305.014.511	3.615.616.789	9,4
2	ALMANYA	4.517.209.877	4.386.237.921	2.901.074.228	3.613.267.098	24,5
3	İTALYA	2.980.711.379	2.730.998.034	1.858.473.811	2.498.544.618	34,4
4	A.B.D.	915.621.861	1.045.811.356	963.986.090	1.415.325.723	46,8
5	FRANSA	1.017.031.056	1.349.590.539	1.357.314.019	1.399.748.931	3,1
6	İNGİLTERE	1.514.316.393	1.368.098.752	839.345.121	1.148.549.141	36,8
7	JAPONYA	1.381.598.144	1.384.963.018	909.590.205	1.104.473.620	21,4
8	GÜNEY KORE	774.697.600	677.201.447	520.738.379	773.856.751	48,6
9	POLONYA	385.657.693	485.092.663	509.929.521	622.755.268	22,1
10	İSPANYA	719.876.827	674.735.236	462.359.087	480.306.777	3,9
	DİĞER ÜLKELER	5.425.357.892	5.189.335.776	3.504.136.917	4.569.288.041	30,4
	TOPLAM	22.570.359.331	22.539.347.921	17.131.961.889	21.241.732.757	24,0

Kaynak: TÜİK (2010 ve 2009 verileri geçicidir.)

2010 yılı itibariyle 185,5 milyar ABD Doları düzeyindeki ülkemiz toplam ithalatı içerisinde 21,2 milyar ABD Doları bir büyüklüğe sahip olan makina ve aksamları ithalatı, %11,5'lik bir orana sahiptir.

Tablo 16- Makina ve Aksamları (84. Fası) İthalatının Toplam İthalat İçerisindeki Payı (ABD Doları)

YIL	MAKİNA VE AKSAMLARI İTHALATI	TOPLAM İTHALAT	PAY (%)
2007	22.570.359.331	170.062.714.501	13,3
2008	22.539.347.921	201.963.574.109	11,2
2009	17.131.961.889	140.928.421.211	12,2
2010	21.241.732.757	185.492.858.737	11,5

Kaynak: TÜİK (2010 ve 2009 verileri geçicidir.)

Tablo 17- Makina Sektörünün Tamamına Ait Türkiye Geneli Fıli İhracat-İthalat Rakamları (ABD Doları)

	İHRACAT (OCAK-ARALIK)		İTHALAT (OCAK-ARALIK)		DEĞİŞİM (%)	
	2009	2010	2009	2010	İhracat	İthalat
REAKTÖRLER VE KAZANLAR	275.055.681	292.035.346	543.169.614	429.150.016	6,2	-21,0
TÜRBİNLER-TURBOJETLER, HİDROLİK SİLİNDİR AKS.VE PRÇ.	254.603.138	251.408.105	1.125.151.345	1.357.636.907	-1,3	20,7
POMPALAR VE KOMPRESÖRLER	469.683.526	577.456.160	1.306.321.227	1.674.743.413	22,9	28,2
VANALAR	262.458.751	320.398.496	549.060.899	709.133.029	22,1	29,2
KLİMALAR VE SOĞUTMA MAKİNALARI	1.570.777.182	1.801.774.688	588.550.168	734.901.882	14,7	24,9
ISITICILAR VE FIRINLAR	217.801.742	229.109.840	538.555.618	456.533.713	5,2	-15,2
HADDE VE DÖKÜM MAK., KALIPLAR, AKS. VE PARÇ.	278.915.225	252.457.308	837.182.284	449.817.639	-9,5	-46,3
GIDA SAN. MAKİNALARI, AKS. VE PARÇ.	371.317.796	379.675.354	586.185.700	678.355.084	2,3	15,7
TARIM VE ORMANCILIKTA KULLANILAN MAK., AKS.,PARÇ.	305.972.594	340.280.161	240.193.889	463.072.190	11,2	92,8
YÜK KALDIRMA,TAŞIMA VE İSTİFLEME MAK.,AKS.,PARÇ.	163.175.209	153.355.692	588.589.710	699.453.132	-6,0	18,8
İNŞAAT VE MADENCİLİKTE KULLAN. MAK. AKS. PARÇ.	628.186.568	814.220.881	1.054.627.277	1.625.212.390	29,6	54,1
KAĞIT İMALİNE VE MATBAACILIĞA MAHSUS MAK.	45.750.309	57.663.384	287.492.775	418.589.709	26,0	45,6
KURUTMA, YIKAMA MAKİNALARI AKSAM VE PARÇALARI	1.011.272.117	1.056.751.170	202.412.229	250.528.975	4,5	23,8
TEKSTİL VE KONFEKSİYON MAKİNALARI, AKS. VE PARÇ.	265.677.463	266.833.363	478.880.217	1.131.531.170	0,4	136,3
DERİ İŞLEME VE İMALAT MAKİNALARI, AKS. VE PARÇ.	5.600.741	7.994.420	13.475.119	20.827.060	42,7	54,6
KAUÇUK, PLASTİK, LASTİK İŞLEME VE İMALİ MAK.	64.892.208	72.254.544	315.484.036	451.863.164	11,3	43,2
TAKIM TEZGAHLARI	452.585.321	506.751.196	900.923.248	1.273.205.447	12,0	41,3
MOTORLAR, AKSAM VE PARÇALARI	1.059.463.092	1.354.069.398	2.487.703.698	3.154.294.655	27,8	26,8
BÜRO MAKİNALARI	100.219.420	134.601.370	2.627.117.078	3.127.836.753	34,3	19,1
RULMANLAR	64.553.159	85.486.086	245.790.132	347.275.102	32,4	41,3
SİLAH VE MÜHİMMAT	321.710.195	283.028.199	233.815.592	163.943.833	-12,0	-29,9
AMBALAJ MAKİNALARI, AKSAM VE PARÇALARI	65.128.173	91.480.599	237.257.279	300.946.944	40,5	26,8
DİĞER MAKİNALAR, AKSAM VE PARÇALAR	500.312.437	590.671.437	1.705.151.554	1.960.374.548	18,1	15,0
TOPLAM	8.755.112.047	9.919.757.197	17.693.090.688	21.879.226.755	13,3	23,7

Kaynak: TÜİK

2.2.8. Makina Sanayi Teknik Mevzuat Uyumu

Ülkemizin AB Teknik Mevzuatını uyumlaştırmasıyla, makinaları konu alan başta 2006/42/AT sayılı Makina Emniyeti Yönetmeliği olmak üzere, 2006/95/AT sayılı Belirli Gerilim Sınırları Dahilinde Kullanılmak üzere Tasarlanmış Elektrikli Teçhizat ile ilgili Yönetmelik, 2005/108/AT sayılı Elektromanyetik Uyumluluk Yönetmeliği gibi ilgili yönetmeliklere uygun imalat yapılması ülkemizde bir zorunluluk olmakla birlikte, üreticilerimizin ürünlerini AB ve dünya pazarlarına açmak için de bir anahtardır.

2010 yılı sonu itibariyle makinalar konusunda yetkilendirilen ulusal onaylanmış kuruluş sayısı 4 olup, bu sayı gün geçtikçe artmaktadır.

3. DURUM ANALİZİ

3.1. Planlama Sürecinde İzlenen Yöntem

2010 Yılı programında yer alan tedbir 126 ile sanayide sektörlerin rekabet gücünün artırılması amacıyla sektörel stratejilerin ve eylem planlarının hazırlanması görevi Sanayi ve Ticaret Bakanlığına verilmiş ve bu doğrultuda Makina Sektörü Strateji Belgesi çalışmaları başlatılmıştır.

Makina Sektörü Strateji Belgesinin oluşturulması aşamasında ilk olarak TÜİK, EUROSTAT ve COMTRADE gibi veritabanları kullanılarak makina sektörüne ait en güncel veriler temin edilmiş, belge çalışmalarının her aşamasında söz konusu veriler sürekli olarak güncel tutularak belgenin Mevcut Durum başlığı altında biraraya getirilmiştir.

Sektörün durumunu temsil eden verilerin temin edilmesi neticesinde paydaşlarla birlikte mevcut durum esas alınarak Durum Analizi yapılmıştır. Durum analizi sonuçlarından sektörün problemlerine ulaşılmış ve söz konusu problemler kullanılarak sektörün öncelikli sorun alanları tespit edilmiştir. Durum Analizinin temelini oluşturan ve Türk Makina Sanayinin Güçlü ve Zayıf yönleri ile Fırsatlar ve Tehditleri içeren GZFT analizi, 2008 yılı içerisinde geniş katılımlı olarak düzenlenen 16. Makina Teknik Komitesi toplantısı katılımcıları tarafından, gerçekleştirilmiştir. Muteakip zamanlarda yapılan toplantılarda gerçekleştirilen çalışmalar neticesinde stratejik amaç ve hedeflerimiz belirlenmiştir.

Mevcut Durum ve Durum Analizi çalışmalarının tamamlanmasını müteakip 14 Nisan 2010 tarihinde İstanbul Çırağan Sarayın'da büyük çapta bir toplantı gerçekleştirilerek makina sanayi paydaşlarının katılımı ile Eylem Planı çalışmaları başlatılmıştır. Söz konusu toplantıda oluşturulan eylemler, 15 Haziran 2010 tarihinde Bakanlığımızda yapılan bir sonraki toplantı neticesinde tekrar ele alınarak düzenlenmiştir.

Çalışmalar süresince katılımcılığın en üst seviyede gerçekleşmesine özen gösterilmiş ve gerek iç paydaşlar gerek dış paydaşların katılımını sağlamak üzere çeşitli yöntem ve araçlar kullanılmıştır.

Taslak stratejik plan, tüm paydaşların görüş ve önerileri doğrultusunda nihai hale getirilmiştir.

3.2. GZFT Analizi

Makina sektörüne ilişkin GZFT Analizi, sektörün sahip olduğu güçlü yönlerini tespit etmek, fırsatlardan en üst düzeyde yararlanmak, sektörün zayıf yönlerini tespit ederek iyileştirmek, tehditlerin etkisini en aza indirecek şekilde gerekli önlemleri almak ve bu doğrultuda yeni stratejiler geliştirmek amacıyla oluşturulmuştur.

GZFT Analizi ile elde edilen Türk Makina Sanayi Zayıf Yönleri önceliklendirilmiştir.

Türk Makina Sanayi Güçlü ve Zayıf yönleri ile Fırsatlar ve Tehditleri

Güçlü Yönler	Zayıf Yönler
<ul style="list-style-type: none"> - Genç ve girişimci nüfus, - Uluslararası organizasyonlara katılım, - Ucuz mühendislik, - Kalite bilinci, - Uzmanlaşma, - Görece ucuz işgücü, - Tesisleşme (OSB gibi), - Çevre maliyeti düşüklüğü, - Hammaddelerin büyük ölçüde yurtiçi temini, - Sektörün örgütlenme düzeyi yüksekliği, - KOBİ yapısının sağladığı esneklik, - Ekonomik gelişmelerin makina sektörüne olumlu etkisi, - Takım tezgahlarında üretim değerlerinin göreceli olarak yüksek olması, - Metal Şekillendirme İmalat makinalarındaki uluslararası uzmanlaşmanın sağlanması, 	<ul style="list-style-type: none"> - Firmaların ara işgücü istihdamına yeterince önem vermemesi, - Yetersiz yurtdışı tanıtım ve pazarlama, - Bilgiye erişememe, - Ticaret ataşeliklerinin güçlendirilmesi gereği, - Devlet kurumları arası koordinasyon eksikliği, - Standart ve sertifikasyon bilinç eksikliği, - Pazar çeşitliliğinin oluşturulmaması ve gelişme potansiyeli olan pazarlara ulaşamaması, - Üniversite-sanayi işbirliği yetersizliği, - Ara eleman sıkıntısı (hem eğitimleri yetersiz hem de nicelik ve nitelik olarak yetersiz), - Piyasa Gözetimi Denetiminde yaşanan sıkıntılar, - Genel vergi yükü ve SSK primi yüksekliği, - Türk malı imajının olmaması, - Kayıt dışı ekonomi ve merdiven altı üretimi - Tüketici bilinç eksikliği, - Kamu alımlarında yerli malına uygulanan avantajın ihtiyariliği, - KOBİ'lerin belirsiz ortamlara dayanamaması ve KOBİ yapısının oluşturduğu sıkıntılar (ölçek ekonomisine geçememesi, kurumsal zayıflıkları), - Firmalar arası işbirliği zaafı, - Yan sanayinin gelişmemesi ve ileri teknolojide ara ürüne dış bağımlılık, - Tasarım geliştirme ve AR-GE'ye önem verilmemesi, - Nakliyede karayolu bağımlılığı ve lojistik problemler, - Yetkin personel ve tasarım uzmanı istihdamı olmaması, - İstihdam vergileri, - Dolaylı vergiler, - Enerji maliyetleri, - Markalaşma ve tasarım yetersizliği, - Yan sanayi (bazı sektörlerde zayıf), - Fikri ve Sınâî Mülkiyet hakları, - Bölgesel teşvikler, - Vasıflı işgücü yetersizliği (alt sektöre değişkenlik), - Sermaye birikimi yetersizliği, - Tarım teşvikleri yetersizliği, - Tüketici bilinç eksikliği, - Sektörler arası işbirliği yetersizliği, - Firma sayısı fazlalığı,

	<ul style="list-style-type: none"> - Lobi gücü eksikliği, - Sektörel örgütlerin mali güçlerinin zayıflığı, - Devlet yardımlarından yeterince faydalanamama, - Eximbank kredilerinden alınan payın yetersizliği, - Sanayi envanteri ve istatistik bilgilerinin güncel olmaması ve eksikliği, - Dış sermaye için yeterince fırsat yaratılamaması, - AB uyum çalışmalarına sektör temsilcilerinin katılamaması, - Yüksek teknoloji ara mallarında ithalata bağımlılık, - Kredi faizlerinin yüksekliği, - Makina parkının eski ve ikinci el olması, - Yetersiz kalite kontrol ve belgelendirme çalışması,
Fırsatlar	Tehditler
<ul style="list-style-type: none"> - Ortadoğu ülkelerinin AB ve ABD'ye mesafeli durmaları, - Sanayileşmiş ülkelerdeki üretim maliyeti yüksekliği ve firmaların işbirliği arayışları, - Türk Cumhuriyetlerindeki eski tesislerin yeni Pazar olarak ortaya çıkması, - Coğrafi konum, - Girişimcilik ruhu, - Uluslararası fuarcılığın yaygınlaşması, - KOBİ'lerin esnekliği, - İGEME faaliyetlerinin güçlendirilmesi ve enformasyon sağlanması, - AB'ye katılım süreci, - Rusya ve Türk Cumhuriyetleri ile olumlu ilişkilerden yararlanmak, - Önümüzdeki 15 yıldaki genç ve dinamik nüfus yapısı, - Teknik eğitimde hamle yapılması, - AB Ülkelerine yakınlık ve Gümrük Birliği, - Yabancı sermayenin Türkiye'yi tercih etmesi, 	<ul style="list-style-type: none"> - Piyasa Gözetimi ve Denetiminde yaşanan sıkıntılar ve ithal ürünlerin yerli olarak lanse edilmesi, - Serbest Ticaret Anlaşmalarından kaynaklanan riskler, - Döviz kurları istikrarsızlığı, - Yeni ekonomilerde maliyetlerin düşük olması, - Hükümetlerin sanayi yatırımlarını etkileyen ani kararları (KDV oranları gibi) (Öngörülebilirlik eksikliği), - Enerji maliyeti, - Vergi yükü, - Üçüncü ülke ürünlerine yönelik kalite kontrol yapılmaması (zorunlu standart uygulaması gibi), - AB'nin menşei kümülasyon konusunda GTS'ler lehine farklı uygulamalar geliştirmesi - Uygunluk değerlendirme kuruluşları denetimsizliği, - Uzak doğu rekabeti, - Enerji ve hammadde sorunları, - Ekonomik ve siyasi istikrarsızlık, - Korumacı politika talepleri,

3.3. Öncelikli Sorun Alanları

Öncelikli sorunların belirlenmesinde, GZFT analizinde tespit edilen zayıf yönlerin ve tehditlerin, sektörün rekabet edebilirliği üzerine önem derecesi ve güçlü yönleri ile fırsatları kullanarak bunları bertaraf etmeyi gerçekleştirme kolaylığı çarpımlarının puanlaması yöntemi kullanılmış ve bu sayede toplam 59 adet olan zayıf yönler ve tehditler arasından öncelikli 15 husus ortaya çıkarılmıştır. Sektöre ilişkin öncelikli sorun alanları gruplandırılarak Tablo 18’de gösterilmiştir.

Tablo 18- Öncelikli Sorun Alanları

ZAYIF YÖNLER – TEHDİTLER	SORUN ALANLARI
<i>Genel vergi yükü ve SSK primi yüksekliği</i>	1. HUKUKİ DÜZENLEMELER VE YAPISAL TEDBİRLER
<i>Kayıt dışı ekonomi ve merdiven altı üretimi</i>	
<i>Kamu alımlarında yerli malına uygulanan avantajın ihtiyariliği</i>	
<i>Piyasa Gözetimi Denetiminde yaşanan sıkıntılar</i>	
<i>Eximbank kredilerinden alınan payın yetersizliği</i>	2. FİNANSAL ARAÇLARIN GELİŞTİRİLMESİ
<i>Devlet yardımlarından yeterince faydalanamama</i>	
<i>Ara eleman sıkıntısı</i>	3. İNSAN KAYNAKLARI
<i>Firmaların ara işgücü istihdamına yeterince önem vermemesi</i>	
<i>Pazar çeşitliliğinin oluşturulmaması ve gelişme potansiyeli olan pazarlara ulaşamaması</i>	4. PAZARLAMA, DIŞ TİCARET VE TANITIM
<i>Yetersiz yurtdışı tanıtım ve pazarlama</i>	
<i>Ticaret ataşeliklerinin güçlendirilmesi gereği</i>	
<i>Türk malı imajının olmaması</i>	
<i>Üniversite-sanayi işbirliği yetersizliği</i>	5. ARGE ve İNOVASYON
<i>Tasarım geliştirme ve AR-GE’ye önem verilmemesi</i>	
<i>Yüksek teknoloji ara mallarında ithalata bağımlılık</i>	

3.3.1. Hukuki Düzenlemeler ve Yapısal Tedbirler

İmalattaki payı gün geçtikçe artan Türk Makina Sektörünün güçlenebilmesi amacıyla kamu nezdinde gerekli mevzuat çalışmalarının yapılarak sektörün büyümesine sekte vuran sıkıntıların aşılması gerekmektedir. Sektörün imalat sürecinde sahip olduğu teknik aksamalar ve gecikmeler, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının mevzuatlarında gerçekleştirecekleri değişiklikler veya tedbirler ile giderilmeli ve sektörün mevzuatlardan kaynaklanan aksaklıklar konusunda

sıkıntı yaşaması engellenerek mevcut imalat hacminin arttırılması ülkemizin ekonomisi açısından büyük önem taşımaktadır.

Sektörün kayıt altına alınması ve dolayısıyla sahip olunan mevcut kapasitenin izlenebilmesi ilerleyen günlerde yaşanabilecek problemlere karşı alınabilecek tedbirler konusunda büyük bir fayda sağlayacaktır.

Ayrıca, sektörde verimlilik artışını sağlamaya yönelik olarak; kümelenme faaliyetlerinin yapılabileceği makina havzalarının kurulmasının ve sektör ile ilgili her türlü yan sanayiinin belirlenecek yatırım arazilerine yerleştirilmesinin gerekliliği göze çarpmaktadır.

Diğer taraftan, makina sektörünün devamlılığı, yan sanayisi ile mümkündür. Aynı zamanda ihracat artışına ve teknolojik gelişmelere ayak uydurmak zorunluluğu nedeniyle sektör, sürekli yatırım yapmak durumundadır. Ancak yatırım ortamının makina sektörü lehine iyileştirilmesi gerekmektedir. Teknoloji üretebilme kapasitesine sahip bu sektör, lojistik destek, kalifiye eleman gereksinimi ve yan sanayi açısından muhakkak gelişmiş yörelerde barınabilmekte ve gelişimini sağlayabilmekte dolayısıyla, en ağır arazi bedelleriyle, en yüksek işçilik maliyetleriyle karşı karşıya kalmaktadır.

3.3.2. Finansal Araçların Geliştirilmesi

Dünyada olduğu gibi, ülkemizde de çok büyük oranda KOBİ'lerden oluşan makina imalat sektörünün en zayıf yanı finansman yapısıdır. Firmaların gerek yatırım büyüklüğü gerekse işletme sermayeleri yönünden bir hayli dezavantajı bulunmaktadır. Özellikle atölye tipi olup konvansiyonel tezgahlarla üretim yapan tesislerde ölçek sorunu, hem üretimin miktarının düşük olmasını hem de işletme girdilerinin optimal fiyatlarla temin edilememesi nedeniyle maliyetlerin yüksekliğini getirmektedir. İşletme sermayeleri yetersizdir. Bazı firmalarda işletme sermayesi dahi yoktur; yabancı kaynak kullanımı pahalı ve çoğu durumda teminat sorunlarıyla kısıtlıdır.

Firmalarda ölçek sorunu, finansman yapısını da belirlemektedir. Firmaların önemli bir bölümü kurumsallaşma aşamasındadır. KOBİ niteliğindeki firmalar, kriz ve ekonomik kararlardan büyük çapta etkilenmektedirler. Bazı firmalar, sektör dışı parçalar da üreterek kârlılıklarını arttırmaya çalışmaktadırlar. İstikrarsız pazar koşulları, vadeli alım ve satışlar, finansman zorluklarını arttırmaktadır.

Makina sektörü firmalarının yapıları itibarı ile ortaya çıkan finansman sorunları aşağıda belirtilmiştir:

- Firmaların çoğunda düşük ciro ve işletme sermayesi yetersizliği bulunmaktadır. Finansman yönetimi ve planlaması yapılmamaktadır. KOBİ'lere verilen kredilerin yetersizliği burada da görülmektedir. Optimal öz kaynak/kredi kullanımı üst segment dışında mümkün olmamıştır.

- KOBİ'lere tanınan teşvikler bilinmekte, ancak uygulamaya giren firma sayısı çok az olmaktadır. Firmaların KOSGEB ile ilişkileri sınırlıdır ve fuar ve sergilere katılan firmalar genellikle ihracat yapan firmalardır.
- Firmaların çoğunluğu küçük ölçeklidir ve bu finansman yapısını daha da bozmakta, firmaların yaşaması vadeli alım ve satımlarla mümkün olmaktadır. Limitet şirketlerde bile bilançoların göstergeleri dengeli bir mali yapı sergilememektedir. Özkaynakları yeterli olanlar daha iyi bir performans ortaya koymaktadır.
- Firmaların pek çoğunda mühendislik hizmeti, danışmanlık ve mali denetim kurumunun işleyişi yetersizdir. Geleneksel aile firmaları, yapılaşmayı kurabilecek mekanizmaları işletmemekte, bölgesel satışlarla kısa vadeli üretimi sürdürmektedirler. Kayıt dışı ekonomiye çalışan firma sayısı azımsanmayacak düzeydedir.
- Bankalarla orta/kısa vadeli kredi bazında çalışan firma sayısı azdır. Senet kredileri veya çok kısa vadeli krediler ağırlıktadır. Özkaynak yetersizliği, otofinansman yapamamaktan kaynaklanmakta, düşük kar marjı bu yapıyı daha da körüklemektedir.
- Finansman gücünün ve kaynaklarının yetersizliği, yeni yatırımların yapılmasını veya mevcut yatırımın modernize edilmesini de önlemektedir. Küresel rekabette genel bir başarı yakalamak için, yeterli ölçekte, maliyet-kalite optimizasyonu sağlamış, verimli ve rasyonel üretim yöntemleriyle çalışan, gerekli yatırımları zamanında yapabilecek firma sayısının artması gerekmektedir.

Ülkemizdeki son yıllarda atakta olan makina ve aksamaları sektörünün yatırım ortamı incelendiğinde, yakın zamanda bazı olumlu gelişmeler olmasına karşın, orta ve uzun vadeli yatırım ve satış kredilerinin yetersizliği söz konusudur.

Yatırım ve işletme sermayesi temininde finansman sorunları önemli boyuttadır. Özellikle özkaynak yetersiz olup, uygun şartlarda kredi olanaklarından yararlanılamamaktadır. Bu durum, firmaların etkin bir rekabet sağlamaları önünde engel oluşturmaktadır.

Sektörün, gelişme yolundaki ülkelere olan ihracatının artırılabilmesi için, hedef pazarlar olarak görülen Ortadoğu ve Afrika ülkeleri ile Türk Cumhuriyetlerine yönelik özel finans modelleri geliştirilmeli, Eximbank imkânlarının artırılması yanında, İslam Kalkınma Bankası ve Asya Kalkınma Bankası'nda etkinliğimiz artırılmalı, bu ülkelerle kredi anlaşmaları yapılmalıdır.

Son zamanlarda bazı bankaların makina imalatı yapan firmalara sağlamaya başladığı orta vadeli yatırım kredileri, imalatçıların tesislerini yenilemelerini ve yeni teknolojilere uyum sağlamak için yatırım yapmalarını kolaylaştıracaktır.

3.3.3. İnsan Kaynakları

Nitelikli ara eleman temini önemli bir sorundur. Meslek liseleri ve üniversitelerin mühendislik bölümlerindeki eğitiminin bu ihtiyacı karşılayacak şekilde düzenlenmesine ve geliştirilmesine ihtiyaç vardır.

Nitelikli eleman temini, diğer sektörlerde olduğu gibi makina imalat sektöründe de kolay olmamaktadır. Makina sektöründe birçok imalat konusunun seri imalata uygun olmadığı, emek yoğun yapıda olduğu dikkate alındığında, nitelikli eleman konusu daha büyük önem taşımaktadır. Nitelikli eleman temin edilmiş olması da yetmemektedir. Bu elemanların gelişen teknolojileri uygulayabilmeleri için firma içi eğitimlerine de önem verilmesi gerekmektedir.

İyi eğitilmiş mühendis ve teknisyen olmadan geleceğin güvence altına alınması mümkün değildir. Aynı şekilde, işe uygun eğitim görmüş işçi de verimliliği artıran önemli bir faktördür.

Gerek üniversitelerimizin, gerekse meslek okullarının öğrenciye uygulamalı eğitim verecek laboratuvar imkanlarının yetersiz olduğu da bilinmektedir.

Avrupa Birliği Komisyonunca, makina sektörü ile ilgili olarak yaptırılan çalışma sonuçlarını kapsayan 2004 ve 2006 yılında yayınlanan raporlar, AB ülkelerinde de sanayinin beklentilerine uygun eğitim verilemediğini vurgulamaktadır. Ülkemizdeki durum her ne kadar AB ülkelerindeki durumdan daha geri düzeyde olsa da, dış kaynaklı bilgiler de, yetişmiş eleman sorununun sadece devlet imkanları ile çözülmesinin kolay olmadığını göstermektedir. Bu nedenle firmalarımız, bekledikleri düzeyde olmasa da kabiliyetli elemanları almalı ve bunlar için firma içi eğitim ve tecrübe kazandırıcı, kendi işlerine adapte olmalarına imkan verecek yetiştirme programları uygulamalıdır.

Yüksek düzeyde eğitim verilmediği ve gençlere tecrübe sağlanmadığı takdirde sektörün geleceği tehlikeye girecektir. Teknik alanda yenilikçilik sağlanabilmesi, iyi bir eğitim ve yaratıcılık gücüne sahip mühendislerle mümkün olabilir.

Ülkemizde, uzun yıllardır nitelikli eleman ihtiyacı dile getirilmekte ise de, bu eksikliğin giderilmesi için ciddi ve reform niteliğinde atılımlar yapılamamıştır. Tersine, mesleki okullarındaki eğitim, geçmişte sanat enstitülerinde verilen eğitimin de gerisine düşecek bir gelişme izlemiştir. Bu okulların çoğunda mevcut eğitim donanımları, güncel teknolojilerin gerisindedir. Mesleki eğitim konularında yapılacak geliştirmeler, genellikle uzun sürede sonuç vermektedir. Bu nedenle daha fazla gecikmeden, eğitim programlarının geliştirilmesi, bu eğitime destek verecek donanımın sağlanması büyük öncelik taşımaktadır.

Son zamanlarda bazı organize sanayi bölgelerinde firmaların bir araya gelerek, özellikle ara eleman ve işçi niteliklerini geliştirici programlar uygulamaya çalıştıkları görülmektedir. Bu maksatla bölge içinde eğitim merkezleri kurulmasına çalışılmaktadır.

Milli Eğitim Bakanlığı bu çalışmalarla yakından ilgilenmeli; eğitim programı hazırlanması, gerektiğinde aynı il içindeki meslek lisesi öğretmenlerinin bu programlara eğitimci olarak katılmalarına imkan verecek mevzuat düzenlemeleri yapmalı, diğer organize sanayi bölgelerinde benzer oluşumların gerçekleşmesini teşvik edici çalışmalar yapmalıdır.

3.3.4. Pazarlama, Dış Ticaret ve Tanıtım

Türk imalat sanayiinin ihracatına coğrafi olarak bakıldığında toplam hacim içinde AB ülkelerinin payının ağırlıkta olduğu görülmektedir. Dış ticarete AB'nin payının ağırlıklı olması, Türk işletmelerinin dünyanın en sofistike tüketici tercihlerinin geçerli olduğu bir pazarda rekabet etmekte olduklarını göstermektedir. Rekabetin yoğun olduğu ortamların verimlilik artışlarına yaptığı potansiyel katkı göz önüne alındığında bu son derece olumludur. Ancak, aynı zamanda böyle bir ortamda sürekli olarak rekabet gücünü arttırabilmek gerek şirket gerekse kamu bazında doğru stratejilerin etkin bir şekilde uygulanma ihtiyacına işaret etmektedir. AB ülkelerinden gerçekleştirilen makina ve aksamaları ithalatımız ise bu sektördeki ihracatımızın oldukça üzerinde seyretmektedir.

Makina imalat sanayi dışındaki sektörler 1995 yılında AB ile imzalanan Gümrük Birliği Anlaşması sonrasında gümrüksüz ithalatla rekabet etmeye başlamış iken, makina sektörü 1960'lı yıllardan beri ülkemizde diğer sektörlerde faaliyet gösteren yatırımcıların teşvik belgesi kapsamında gümrüksüz ithal ettikleri makinalarla rekabet etmek zorunda kalmıştır. Bu rekabet dezavantajı kar marjlarını aşağıya çekmiş, firmaların kendi imkânları içerisinde finansman sağlayarak ayakta kalmasına neden olmuş, bu da sektörün gerektiği kadar gelişmesini engellemiştir.

İhracatın satış içindeki payına bakıldığında üreticilerin sadece % 25'inin ihracatının satış içinde % 50'den fazla pay aldığı gözlenmektedir. Türk makina ve aksamaları üreticileri, halen iç pazar odaklı üretim yapmakta olup, sanayicilerimizin global pazarlara entegre olabilmek ve dış pazarlara dönük üretim yapabilmek için atması gereken adımlar bulunmaktadır. Türk Makina Sanayinde, bazı firmalar güncel teknolojileri izleme ve ürettiği makinaları geliştirme imkanına sahiptir. Ancak, bazı makina imalatçıları ise tasarım geliştirme, teknoloji izleme ve uygulama ve kalite konularında yetersiz kalmaktadırlar. Oysa dünya piyasalarına açılmak için; teknolojinin takibi, yenilikçilik, kalite, verimlilik ve maliyet düşürücü çalışmalara önem verilmesi zorunludur.

Türk Makina Sanayiinde faal olan firmaların, son yıllarda hızla gelişen ve büyüyen Uzak Doğu ülkeleri pazarlarına yeteri kadar yönelmediği görülmektedir. Büyük çoğunluğu KOBİ yapısında olan makina imalatçıları için bu ülkelerde etkinlik sağlanması kolay değildir. Buna karşın Avrupa Birliği ülkelerindeki birçok makina imalatçısının son yıllarda imalat ve ihracatlarında büyük artış gerçekleştirmeleri, bu pazarlara yönelmekle sağlanmıştır.

Firmaların bu ülkelerde düzenlenen sektör fuarlarına katılarak kendilerini tanıtmaları, bu pazarlardan pay almaları için önemli bir imkandır. Bu fuarlara katılım KOBİ'lerimizin mali imkanlarının sınırlı olması nedeni ile kolay değildir, ancak gereklidir. Bu engeli aşmak için bu ülkelerde düzenlenen fuarlara katılan firmalara farklı ve özel destekler sağlanmalıdır.

3.3.5. AR-GE ve İnovasyon

Araştırma geliştirme (AR-GE) faaliyetleri, teknolojik geliştirmenin işlevsel bir aracı olup, yeni ürünün tasarımı ve imalatında olduğu kadar ürün geliştirmede de büyük öneme sahiptir. AR-GE altyapısı olmadan bir işletme ürünlerini küresel rekabete açamaz, rekabet gücü sağlayacak bir ürün yelpazesi gerçekleştiremez. Makina imalat sanayinin bütününde AR-GE yaşamsal bir aşama oluşturmaktadır.

Firmalar, sektörlerinin ve sektörlerindeki konumlarının biçimlendirdiği bir AR-GE proje dizisi oluştururlar. Bu yelpazede, esas olarak üç tip AR-GE faaliyeti eş zamanlı olarak sürdürülür.

- Mevcut üretim süreçlerinin üretkenliğini, kalitesini arttırmak ve maliyetlerini düşürmek üzere yürütülen ve daha çok **“Geliştirme”** olarak adlandırılacak mühendislik yoğun çalışmalar. Bu etkinlikler her zaman AR-GE tanımına uymasa da, süreç yenilikleri için ana bilgi altyapısını oluştururlar. Bu çalışmalar teknolojik düzey ne olursa olsun bir çok işletmede sürdürülür. Önemli olan bu tür çalışmaların AR-GE sistematigi ile hedef seçilerek yapılmasıdır. Bu takdirde bir yenilik kaynağı arşivi olmaktadır.
- Firmanın mevcut ürün yelpazesinde ya da üretim teknolojilerinde yenilikler, uygulamalı AR-GE denilebilecek bir faaliyet dizisiyle yaratılabilir. Projeli çalışma, hedef saptama, yol haritası çıkarma ve zaman planlaması bu grupta yapılır. **“Uygulamalı AR-GE”** kurumsallaşmış sanayi sektörlerinde yaygın olarak kullanılır.
- **“Temel bilimsel AR-GE”** herhangi bir sanayi sektöründe radikal yenilik yapmanın ön koşuludur. Bu kategoride, proje sınırları ve tanımları daha belirsiz, hedefler ve getirilerdeki sınırlar açık değildir. Bu tür faaliyetlerin yoğunluğu firmanın yer aldığı sektöre, konumuna ve genelde ulusal teknoloji kapasitesine bire bir bağlıdır. Bununla firmanın tek başına belirleyici olamayacağını ortaya koymak yerinde olacaktır.

Her ne şekilde olursa olsun sanayi sektöründe teknolojik gelişme “AR-GE” faaliyetleri ile iç içedir. Eğer bir ülkede “AR-GE” alt yapısı kurulmuş ise, sanayinin rekabet edebilecek boyutlara erişmesi ve yeni ürünleri istenilen kalite ve maliyette ihraç edebilmesi olanaklı görünmektedir. Bu nedenle AR-GE alt yapısının kurulması, dolayısıyla firmanın ve/veya sanayinin (ekonominin) GSMH’ sinin bir bölümünün burayı aktarılması yaşamsal bir önem taşımaktadır.

AR-GE faaliyetlerinde seçilen hedefler arasında, yeni ürün veya özgün ürünün gerçekleştirilmesi, rekabet gücü ve pazarda süreklilik için zorunludur. Özgün ürün rekabet edebilmek, uluslararası pazara çıkabilmek ve pazarda kalıcı olabilmek için sanayinin vazgeçilemez bir talebidir. Dolayısıyla özellikle yatırım malı üreten sektörlerde, kullanıcıdan (müşteri) gelen talebe, pazarın gereksinimlerine ve rakip ürünlere göre, üstünlük sağlayıp öne geçebilmek için AR-GE faaliyetlerini belirli bir düzeye getirmek önemlidir. Bunun için, maddi kaynakların bu yöne akıtılması ne kadar zorunlu ise nitelikli insan gücünü (mühendis, teknisyen, bilim adamı) seferber etmek de o kadar gereklidir. Yeni ürünü oluştururken, maliyet faktörü her zaman birinci planda tutulmalıdır. Bunun için de tasarım, malzeme maliyetlerini düşürecek bir biçimde yapılmalı ve uygulamada kalite ile bütünleştirilmelidir. Yeni ürün, maliyet-kalite optimizasyonunu pazarla bütünleştiren bir yapıda olmalıdır.

4. GENEL AMAÇ, HEDEFLER, FAALİYETLER

Çalışmanın her adımı, sektör temsilcileri, ilgili kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler ve diğer katılımcı kişi ve kuruluşların görüş ve katkıları ile yürütülmüştür. Makina Sektörüne ilişkin sorun alanları ve politika önceliklerinin belirlenmesinde, mevcut durum ve GZFT analizinden elde edilen tespitler ve orta vadeli ihtiyaçlar kullanılmıştır. Öncelikli sorun alanlarından hareketle, sektöre ilişkin vizyon ve genel amaç belirlenmiştir. Bu vizyona ve genel amaca yönelik, beş temel stratejik hedef tespit edilmiştir.

4.1. Genel Amaç

“Makina Sektörünün Geliştirilmesi ve Yüksek Teknolojili Ürünlerin İmal Edilmesinin Sağlanması”

4.2. Hedefler

Hedef 1- “Katma Değeri” ve “Marka Değeri” yüksek makina sanayine dönüşümü sağlayıcı hukuki düzenlemeleri ve yapısal tedbirleri hayata geçirmek.

Hedef 2- Yurtiçi ve yurtdışında sürdürülebilir büyümeyi ve ölçek ekonomisinin avantajlarını yakalamak amacıyla sektöre yönelik sağlıklı finansal çözümler sağlamak.

Hedef 3- Sürdürülebilir, yetkinliğini kazanmış, yüksek performansa sahip, teknoloji odaklı, öğrenmeye ve değişime açık her düzeyde insan kaynağı sağlamak.

Hedef 4- Türk Makina Sektörünün kalite, güven ve teknoloji unsurlarını ön plana çıkaran, yurt içinde ve dışında etkin bir tanıtım yapmak ve ihracatı arttırmak.

Hedef 5- Global düzeyde rekabet edebilen, katma değerleri yüksek ürünler üretebilmek için AR-GE ve inovasyon yapmak.

4.3. Faaliyetler

Hedef 1- “Katma Değeri” ve “Marka Değeri” yüksek makina sanayine dönüşümü sağlayıcı hukuki düzenlemeleri ve yapısal tedbirleri hayata geçirmek.

- 1.1. Üreticilere sağlanan KDV iadesi uygulaması hızlandırılacaktır,
- 1.2. Finansal kiralama işlemlerinin KDV karşısındaki durumu değerlendirilecek ve varsa aksayan yönlerin düzeltilmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır,
- 1.3. İş makinaları, makina ve teçhizatlar ruhsatlandırılarak (tescil düzenlemesi) makina envanteri çıkarılacaktır,
- 1.4. Yerli üretimi bulunan makinaların 2. el ithalat sınırlandırma uygulaması AB Tam Üyeliğine kadar devam ettirilecektir,

- 1.5. Patent ve faydalı model mevzuatı uygulaması, üreticinin rekabet gücünü arttıracak şekilde yeniden düzenlenecektir,
- 1.6. Kamu alımlarında yerli makinaların tercih edilmesini sağlayıcı düzenlemeler yapılacak ve takip edilecektir,
- 1.7. Piyasa gözetim ve denetim faaliyetlerinin, ithalat kontrolleri dahil olmak üzere, etkinleştirilmesi ile belgeli üretim yapan firmalar korunacaktır,
- 1.8. Makina ana sanayi – yan sanayi işbirlikleri geliştirilecektir,
- 1.9. Kırsal kalkınma destekleri uygulamaları devam edecektir,
- 1.10. Tarımsal mekanizasyon yatırımlarında kullanılan “zirai krediler” konusunda bir çalışma yapılacak ve 25 yaş ve üzeri traktörlerin hurdaya ayrılması için "Hurda Bedeli" ödenmesi konusunda mekanizma oluşturulacaktır,
- 1.11. Yatırım maliyetlerinin azaltılması ve altyapının geliştirilmesi için arsa maliyetlerinin düşürülmesi amacıyla makina ihtisas OSB kurulacak, OSB’lerde tahsislerin uygun şartlarda olması hususu değerlendirilecek; makina sektöründe alt mal grupları özelinde kümelenme projeleri hazırlanacak ve desteklenecektir.
- 1.12. Girdi Tedarik Stratejisi kapsamında yapılan çalışmalarla işbirliği ve koordinasyon sağlanacaktır.

Hedef 2- Yurtiçi ve yurtdışında sürdürülebilir büyümeyi ve ölçek ekonomisinin avantajlarını yakalamak amacıyla sektöre yönelik sağlıklı finansal çözümler sağlamak.

- 2.1. Eximbank tarafından yurtdışındaki müşterilere orta ve uzun vadeli ülke kredisi verilecektir,
- 2.2. Eximbank’ın orta vadeli ihracat sigortaları yaygınlaştırılacaktır,
- 2.3. Gelişen işletmeler piyasasının işlerliği sağlanacak, başvurular yaygınlaştırılacak, halka açılmanın faydaları anlatılacaktır,
- 2.4. İşletmelerde kullanılan makina ve teçhizat kredi kuruluşlarınca teminat olarak kabul edilecektir,
- 2.5. Satıp – geri kiralamanın, operasyonel kiralamanın mütemmim cüz niteliğindeki malların finansal kiralamaya konu edilebilmesine ilişkin 3226 sayılı Mevcut Finansal Kiralama Kanununda değişiklik yapılacaktır, satıp – geri kiralamanın vergi kanunları karşısındaki durumu ayrıca değerlendirilecektir.

Hedef 3- Sürdürülebilir, yetkinliğini kazanmış, yüksek performansa sahip, teknoloji odaklı, öğrenmeye ve değişime açık her düzeyde insan kaynağı sağlamak.

- 3.1. Mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarını özendirici tanıtım faaliyetleri stratejik plan süresince gerçekleştirilecek ve Teknik eğitim okul ve kurumları oluşturulacaktır,
- 3.2. Mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarına güncel teknolojik donanım kazandırılacaktır,
- 3.3. TOBB bünyesindeki sanayi odalarının mevcut örnekleri ışığında, MEB ile protokol hazırlayarak bölgesel ihtiyaçlara öncelik tanıyan, sektörel dernekler ve meslek örgütlerinin de desteğini alan yaygın eğitim ve ara yönetici yetiştirme programları oluşturulacak ve yönetilecek, öğrencilerin işletmelerde staj imkanları geliştirilecek, öğretmenlerin de birkaç hafta boyunca eğitim alması sağlanacaktır,

- 3.4. Makina sektörüne yönelik olarak meslek standartları hazırlanarak belgelendirme faaliyetlerine başlanılacaktır,
- 3.5. Eğiticilerin ulusal veya uluslararası sanayi projelerinde görev almaları ve proje bazlı öğrenme sürecine girmeleri sağlanacaktır,
- 3.6. Teknoloji eğitimlerine destek olan sanayiciler ilgili mevzuat çerçevesinde teşvik edilecektir,
- 3.7. MEB, sektörde gelişmiş ülkelerin Eğitim Bakanlıkları ile işbirliği protokolleri yaparak değişim programları gerçekleştirilecektir,
- 3.8. Uygulamalı eğitim ve staj kapsamında üniversite eğitimi makro planı oluşturulacaktır,
- 3.9. Teknik eleman dışındaki beşeri bilimler eğitimi almış olan kişilerin formasyonuna sanayinin ihtiyaçları yansıtılacak ve bu alanda uygulama yapma fırsatı tanınacaktır,
- 3.10. STK, üniversiteler ve sanayi işbirliği ile makina teknoloji enstitüsü kurulacaktır,
- 3.11. Makina ve otomasyon sektörüne yönelik komple bir eğitim programı tasarlanacaktır.

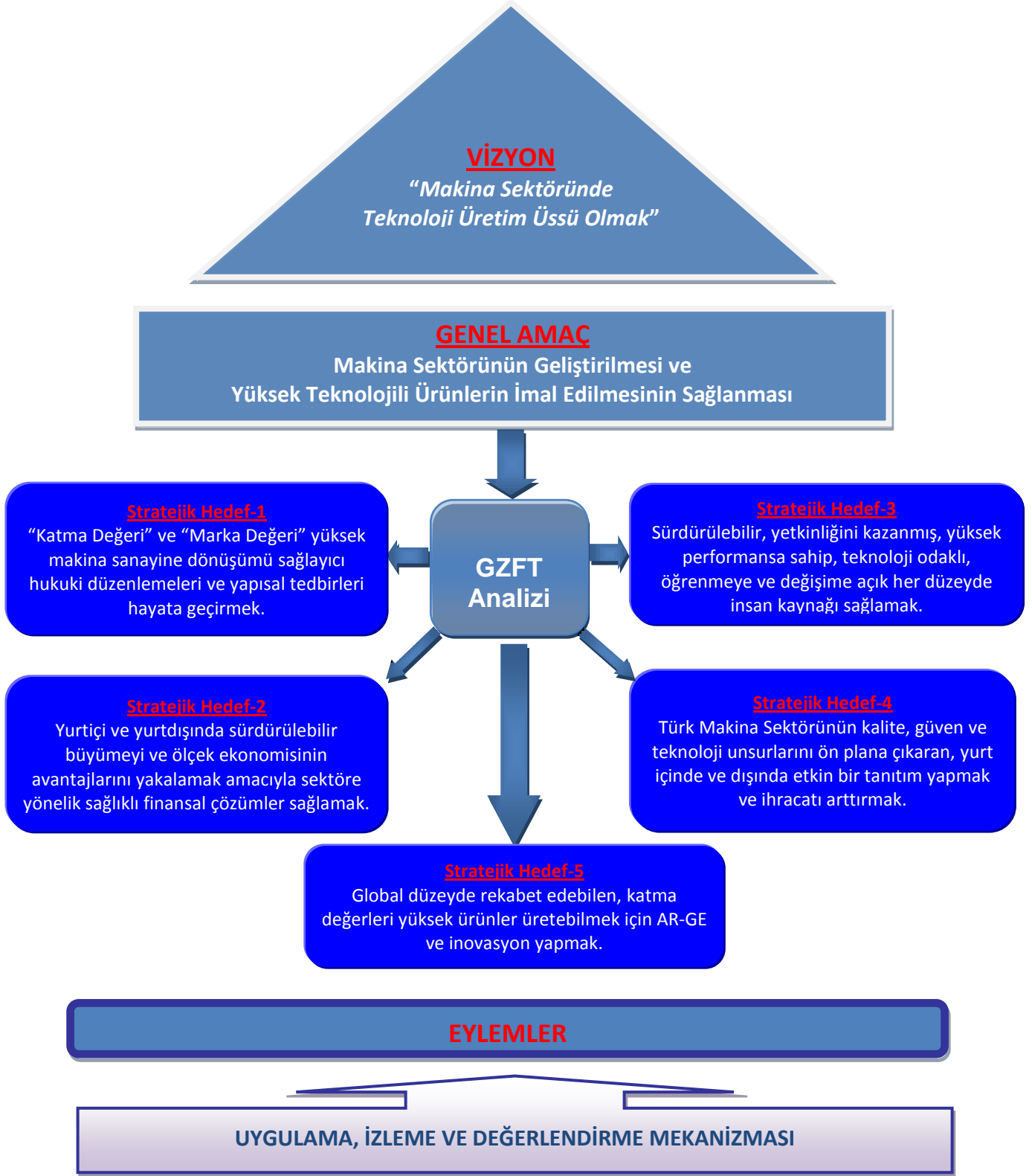
Hedef 4- Türk Makina Sektörünün kalite, güven ve teknoloji unsurlarını ön plana çıkaran, yurt içinde ve dışında etkin bir tanıtım yapmak ve ihracatı arttırmak.

- 4.1. Başta en çok makina ithalatı yapan ülkelerde olmak üzere, gelişen pazarlarda tanıtım yapmak, lobi ve finansal destek faaliyetleri sağlamak amacıyla ofisler açılacaktır,
- 4.2. Türk Makina Sektörü ile ilgili olarak firma bazında veri tabanı oluşturulacak ve kullanıma açılacaktır,
- 4.3. İhracat ve pazarlamaya yönelik devlet desteklerinin yeterli düzeyde bilinmemesinden hareketle bilgilendirme toplantıları yaygınlaştırılacaktır,
- 4.4. TURQUM ve TSE Kalite Belgesi alan firmaların sayısı arttırılacak, belgelerin tanıtımı yapılacak ve belge sahibi firmalara ilave destekler sağlanacaktır,
- 4.5. Dünyada marka olmuş makina ihtisas fuarlarına katılım teşvik edilecek ve bu fuarlarda Türk Makina Sanayi ile ilgili konferanslar düzenlenecektir,
- 4.6. Yeni Pazar olanakları araştırılacak ve geliştirilecektir.

Hedef 5- Global düzeyde rekabet edebilen, katma değerleri yüksek ürünler üretebilmek için AR-GE ve inovasyon yapmak.

- 5.1. AR-GE destekleri tanıtılacak ve kolaylaştırılacak; KOBİ'ler için yeni AR-GE ve inovasyon destek mekanizmaları geliştirilecektir,
- 5.2. Ortak AR-GE merkezleri ile AR-GE ve inovasyon teknoloji transfer merkezleri kurulacaktır,
- 5.3. Kamu koordinasyonunda "Ulusal Odak Projeleri" oluşturulacak ve desteklenecektir,
- 5.4. AR-GE ve inovasyonda geliştirilen ürünlere mevzuat ve belgelendirme konularında destek olunacaktır,
- 5.5. AR-GE ve inovasyon sonucu ortaya çıkan teknolojinin ticarileşmesi konusunda destek sistemi oluşturulacaktır.

Makina Sektörü Stratejisi Genel Çerçevesi

5. STRATEJİ VE EYLEM PLANININ İZLENMESİ VE DEĞERLENDİRMESİ

Kamu, özel sektör ve üniversitelerin ilgili temsilcilerinin katılımı ile makina sektörünün sürdürülebilir ve rekabetçi bir yapı kazandırılması amacıyla "Eylem Planı" hazırlanmıştır. Eylem planı, eylemlerin hangi kurumlar tarafından, hangi kurumlarla işbirliği içerisinde, hangi sürede gerçekleştirileceğini göstermekte ve eylemin çerçevesini tanımlamaktadır.

Makina Sektörü Strateji Belgesi ve Eylem Planının belirlenen hedefleri gerçekleştirmek üzere Eylem Planında yer alan her bir hedef için bir Hedef Çalışma Grubu oluşturulacaktır. Beş hedefe yönelik oluşturulacak toplam beş Hedef Çalışma Grubu üç aylık dönemler itibariyle toplanacaktır. Eylemlerden sorumlu kurum ve kuruluşların temsilcilerinden oluşacak olan Hedef Çalışma Gruplarına Sanayi ve Ticaret Bakanlığının ilgili Daire Başkanı başkanlık edecektir. Hedef Çalışma Grubu toplantıları öncesinde her bir eylemden sorumlu kuruluş, söz konusu eylemin ilgili kuruluşları ile koordinasyon sağlayarak çalışma prosedüründe yer alan faaliyetleri gerçekleştirecektir. Gerekliğinde toplantılara diğer ilgili kurum ve kuruluşların yetkilileri de davet edilebilecektir.

Diğer taraftan Hedef Çalışma Gruplarının faaliyetlerinin izlenmesi ve değerlendirilmesi için oluşturulan İzleme ve Değerlendirme Kurulu, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Sanayi Genel Müdürü başkanlığında, Hedef Çalışma Gruplarının başkanları ile Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Strateji Geliştirme Dairesi Başkanının katılımıyla üçer aylık dönemler itibariyle toplanacaktır.

Makina Sektörü Strateji Belgesi ve Eylem Planının izlenmesi, değerlendirilmesi ve gerekli görüldüğü hallerde eylemlerin revize edilmesi görevlerine sahip bir Yönlendirme Kurulu oluşturulacaktır. Yönlendirme Kurulu, İzleme ve Değerlendirme Kurulu üyelerinden oluşacak ve altı aylık dönemler itibariyle toplanacaktır. Yönlendirme Kuruluna Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı başkanlık edecektir. Gerekliğinde Yönlendirme Kurulu toplantılarına ilgili diğer kurum ve kuruluşların yetkilileri ile özel sektör temsilcileri de davet edilebilecektir.

6. EYLEM PLANI

HEDEF-1: “Katma Değeri” ve “Marka Değeri” yüksek makina sanayine dönüşümü sağlayıcı hukuki düzenlemeleri ve yapısal tedbirleri hayata geçirmek.

NO	EYLEM ADI	SORUMLU KURULUŞ	İLGİLİ KURULUŞ	SÜRE	AÇIKLAMA
1.1	Üreticilere sağlanan KDV iadesi uygulaması hızlandırılacaktır	MALİYE BAKANLIĞI	SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI ORTA ANADOLU İHR. BİRL.	2011	<p>Gerek teşvik belgeli ve KDV muafiyetli yatırımcılara yapılan satışlar dolayısıyla, gerek ihracat dolayısıyla tahakkuk eden KDV'nin iadesi işlemleri ve gerekse yüksek KDV li hammadde girişi, düşük KDV li ürün çıkışı dolayısıyla imalatçı üzerinde kalan KDV yükü, sağlanan bazı kolaylıklara rağmen hala zaman alıcı işlemleri ve mali müşavir raporu veya banka teminat mektubu gibi prosedürleri zorunlu kılmakta, bu durum imalatçının nakit akışını olumsuz etkilemektedir.</p> <p>Çok karmaşık girdi kullanılması nedeniyle KDV iadesini en geç makina sektöründe faaliyet gösteren firmaların aldığı bilinen bir gerçektir. Bu kapsamda, 8 ayda alınan iadelerin 14-16 aya uzaması, sürecin bazı durumlarda keyfi uygulamalar ile tıkanması yatırımcının enerjisini azaltmaktadır. Bu işlemlerde önce beyana göre iadenin verilmesi, formalitelerin daha sonra tamamlanması, yanlış beyanda bulunanlara ise daha ağır yaptırımlar uygulanması büyük yarar sağlayacaktır.</p>
1.2	Finansal kiralama işlemlerinin KDV karşısındaki durumu değerlendirilecek ve varsa aksayan yönlerin düzeltilmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır	MALİYE BAKANLIĞI	SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI ORTA ANADOLU İHR. BİRL.	2011	<p>Sadece doğrudan yatırıma tabi makinaların leasing işleminde %1 oranında KDV uygulaması, yatırımcının finansal araçlara erişimini kolaylaştıracaktır.</p>

1.3	İş makinaları, makina ve teçhizatlar ruhsatlandırılarak (tescil düzenlemesi) makina envanteri çıkarılacaktır	SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI	İÇİŞLERİ BAKANLIĞI BAYINDIRLIK VE İSKAN BAK. EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İMDER TOBB NOTERLER BİRLİĞİ	2011	<p>2918 sayılı kanun ile iş makinaları cinsinden motorlu araçların tescil işlemleri TOBB'a bağlı ticaret veya ticaret ve sanayi odalarının yapılmaktadır.2009 yılından itibaren online olarak 81 ilin bağlanması ile kayıt sistemi daha modern hale getirilmiştir.İş makinaları devir işlemlerinde, otomobillerde olduğu gibi, noterlerin de TOBB tescil sistemine dahil olması, tüm merkezlerde tescil ücretlerinin tüm maliyetinin en fazla asgari ücretin net 6'da 1'ini geçmemesi,TOBB sisteminin EGM Trafik Daire Başkanlığı'nın kullanımına da açılması, denetimlerinin trafik ekiplerince yapılması iş makinalarının devir ve satış işlemlerinin de bu yolla yapılması sektördeki kaçak, hırsızlık ve kayıt dışılığı önemli ölçüde azaltacaktır.</p> <p>Bununla birlikte kullanımda olan diğer makinalara da benzer bir tescil sistemi kurulması; envanter tespiti ve varlığın bankalarda teminat gösterilmesi gibi değerlendirilmesini sağlayacaktır.</p>
1.4	Yerli üretimi bulunan makinaların 2. el ithalat sınırlandırma uygulaması AB tam üyeliğine kadar devam ettirilecektir	DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI	SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI AVRUPA BİRLİĞİ GENEL SEKRETERLİĞİ TOBB	2014	<p>Kullanılmış makinalar, yüksek bakım maliyeti, üretim performansı düşüklüğü, yedek parça teminindeki zorluklar ve yüksek fire oranları nedeniyle imalat kayıplarına yol açmakta, ülkemize yeni teknoloji girişini azaltarak verimin artmasını engellemektedir. Yerli üretimi olan makinaların 2. el olarak ithalinin izne tabi olması da bu yöndeki sanayimizin rekabet gücü açısından önem arz etmektedir. Bu nedenle en azından AB tam üyeliğine kadar mevcut uygulamaya devam edilmelidir.</p> <p>Geçici kabul yöntemiyle yenileme ve revizyon amaçlı ithal edilen ikinci el makine ve teçhizata ilişkin mevzuat gözden geçirilerek mevcut uygulama kolaylaştırılmalıdır.</p>

1.5	Patent ve faydalı model mevzuatı uygulaması, üreticinin rekabet gücünü arttıracak şekilde yeniden düzenlenecektir	TÜRK PATENT ENSTİTÜSÜ	SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI ORTA ANADOLU İHR. BİRL. TARMAKBİR	2011	<p>Mevcut mevzuata göre, şekli şartlara uygun her faydalı model başvurusu kabul edilmekte ve olumlu sonuçlandırılmakta, başvuru sahibinin yenilik şartlarına uygunluğunu ispat etmesi şartı aranmamakta, itirazları değerlendiren ve sonuçlandıran, tekniğin bilinen durumu ile ilgili araştırma yapan bir kurul da bulunmamaktadır. Böylece 3. kişilerin bu görevi üstlenmeleri yani yenilik şartlarına uygun olmadığını mahkemelerde ispat etmeleri istenmektedir. Yenilik şartına haiz olmayan Faydalı Model başvurularının itiraz olsun veya olmasın tescil edilmesi, mağdur kişileri mahkemelere yönlendirmektedir. Türkiye'deki mahkemelerin durumu dikkate alındığında sonuç alma süresi yıllar sürebilmekte, geçen zaman içinde anonim olarak nitelendirilebilecek bu üretimi yapan firmalar üretimden men edilmekte, ürünleri piyasadan toplatılabilmektedir.</p> <p>Bu aksaklıkların giderilmesini teminen hazırlanan yeni Kanun Taslağı'nın 137 nci maddesi, faydalı modelin verilmesi kararının Bültende ilan edilmesinden itibaren üç ay içinde, faydalı model sahibi veya üçüncü kişiler tekniğin bilinen durumu ile ilgili araştırma talep edebilmesine imkân tanımaktadır. Bu hüküm mevcut aksaklığın giderilmesi yönünde fevkalade önemlidir.</p> <p>Ayrıca, 2005 yılından itibaren TPE'nin, araştırma ve inceleme raporlarını bazı patent sınıflarında kendi bünyesinde hazırlamaya başlamış olması olumlu olup tüm sınıflarda araştırma ve inceleme çalışmalarını yapmak üzere mevcut altyapısını güçlendirme yönünde yürütülen çalışmaları sürdürülmelidir.</p>
-----	---	-----------------------	---	------	---

1.6	Kamu alımlarında yerli makinaların tercih edilmesini sağlayıcı düzenlemeler yapılacak ve takip edilecektir	SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI	MALİYE BAKANLIĞI İÇİŞLERİ BAKANLIĞI HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI SAVUNMA SANAYİ MÜST. KAMU İHALE KURUMU DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI DEVLET MALZEME OFİSİ İLLER BANKASI BELEDİYELER BİRLİĞİ ORTA ANADOLU İHR. BİRL. MAKİNA İMALATÇILARI BİRLİĞİ TOBB	2011	<p>4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 63 üncü maddesi “kamu alımlarında bütün yerli istekliler lehine %15 oranına kadar fiyat avantajı sağlanmasına” imkân vermektedir. Kamu alımı yapan idarelerimizin ve idarecilerimizin yaptıkları alımlarda bu hususu göz önüne almaları ülkemiz sanayinin gelişmesi için büyük önem arz etmektedir.</p> <p>Yerli ürünlerin kullanılmasına yönelik 2008/20 sayılı Başbakanlık Genelgesinde; “Ekonomimize sağlayacağı faydalar göz önünde tutularak, tasarruf ve rekabet ilkelerine uygun hareket edilmesi kaydıyla, Türkiye’de üretilen mal ve hizmetlerin tercih edilmesi, temel tüketim maddelerinin yerli ürünlerden karşılanması, ekonomimiz açısından önem taşımakta olup, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 63 üncü maddesinde yer alan “...yerli malı olarak belirlenen malları teklif eden yerli istekliler lehine %15 oranına kadar fiyat avantajı sağlanması hususlarında idarelerce ihale dokümanına hükümler konulabilir.” hükmünün kamu kurum ve kuruluşlarınca dikkate alınması hususunda; bilgilerini ve kamu yöneticilerinin bu konuda gereken duyarlılığı göstermelerini önemle rica ederim.” ifadesi yer almaktadır.</p> <p>Buradan hareketle uygulamayı etkin kılıcı mevzuat düzenlemelerine ve uygulamalarına süratle gidilmelidir.</p>
1.7	Piyasa gözetim ve denetim faaliyetlerinin, ithalat kontrolleri dahil olmak üzere, etkinleştirilmesi ile belgeli üretim yapan firmalar korunacaktır	SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI	DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI TSE GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI TÜRKAK ORTA ANADOLU İHR. BİRL. MAKİNA İMALATÇILARI BİRLİĞİ TOBB	2011	<p>Son dönemde AB ülkeleri, üçüncü ülkelerden gelen ve teknik düzenlemelere uygun olmayan malların ithalatı sırasında daha etkin denetim yapılması için önlem almaktadır. Bu tür önlemler izlenmeli ve ülkemizde de uygulamaya konulmalıdır.</p> <p>Var olan denetim mekanizması daha da etkinleştirilmelidir.</p> <p>Denetmen sayısı kayda değer oranda arttırılmalıdır.</p>

1.8	Makina ana sanayi – yan sanayi işbirlikleri geliştirilecektir	SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI	DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI KOSGEB ORTA ANADOLU İHR. BİRL. MAKİNA İMALATÇILARI BİRLİĞİ TOBB	2013	<p>Yerli ve yabancı firmaların aradıkları makina parkına sahip ve istenen imalat süreçlerini uygulayan sanayiye internet ortamında hızlı bir şekilde ulaşılmasını teminen bir çalışma gerçekleştirilmeli ve ülke çapında yaygınlaştırılması için yapılan çalışmalar desteklenmelidir. Bu çalışma yaygınlaştığında Türk makina ve imalat sanayi entegre üretim yapabilecek konuma gelecektir.</p> <p>Makina Sektörüne Yönelik Ortak Satınalma Organizasyonu oluşturulacak ve etkinliği desteklenecektir.</p>
-----	---	-----------------------------	--	------	---

1.9	Kırsal kalkınma destekleri uygulamaları devam edecektir	TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI	MALİYE BAKANLIĞI SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI TARMAKBİR	2011	<p>Kırsal kalkınma destekleri sayesinde verilen 1 hibe miktarına karşılık 5 kat fazla katma değer sağlanmıştır;</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Tarım makinaları sanayinde işgücü istihdamı artmıştır, ❖ Tarımsal üretimde verim ve kalite artışı sağlanmıştır, ❖ Başta su olmak üzere doğal kaynaklardan sürdürülebilir yararlanma artmıştır, ❖ Küçük ölçekli ve atıl arazilerin kullanılmasını mümkün kılmıştır, ❖ Tarımsal ürünlerde ve tarım makinalarında yeni pazar olanakları yaratmıştır, ❖ Üretim kayıpları ve maliyet azalmıştır, ❖ Üreticinin rekabet gücü yükselmiştir, ❖ Tarımda çalışma koşulları iyileşmiştir, ❖ Tarım makinaları sanayinin gelişmesine katkı sağlamıştır, ❖ Piyasada deney raporu ve garanti belgesi gibi yasal izinleri olmayan tarım makinası sayısı azalmıştır, ❖ Yeni teknoloji makina üretimi ve kullanımını artmıştır, ❖ Kurumlar ve sektörler arası işbirliği artmıştır, <p>Destek kapsamına girecek mekanizasyon araçlarının belirlenmesi, eksiksiz ve doğru bir uygulama mevzuatının oluşturulması amacıyla Tarım ve Köyüşleri Bakanlığı koordinasyonunda ilgili kurumların katılacağı komisyonların oluşturulması önemlidir.</p> <p>Makina ekipman puanlama kriterlerinde teknolojik farklar gözetmelidir. Modern teknoloji uygulamalarını yerine getirebilen araçların desteklemeye öncelikle konu edilmesi, destekleme oranının düşük tutulup kapsamın toprak işlemeden hasat harman ekipmanlarına kadar daha geniş tabana yayılması; fiyatı, önemi ve kullanılan teknoloji ölçüsünde değişken oranlı bir destekleme modelinin uygulanması, enerji, ilaç, gübre gibi girdilerin yanı sıra zaman tasarrufu sağlayan ve verim artışında büyük etkisi olan elektronik sistemlerin de (veri izleme, monitörlere, kayıt ediciler, sensorlar vb) destekleme kapsamına alınması gerekmektedir.</p>
-----	---	------------------------------	---	------	---

1.10	Tarımsal mekanizasyon yatırımlarında kullanılan "zirai krediler" konusunda bir çalışma yapılacak ve 25 yaş ve üzeri traktörlerin hurdaya ayrılması için "Hurda Bedeli" ödenmesi konusunda mekanizma oluşturulacaktır	TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI	SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI TARMAKBİR	2011	<p>İspanya'da 2004 yılında başlayan ve halen süregelen "Plan-Renove" programı ile 2008 yılında 3.476 adet traktörün yenilenmesi sağlanmıştır. Traktör başına verilen hibe miktarı 10.020 € olmuştur. Bu miktar toplam yatırımların yaklaşık %24 üne denktir. Ekipman grubunda yeni teknolojinin teşvik edilmesi ile 931 uygulama ile 16,5 milyon € sübvansé sağlanmıştır. Projede ana hedef, kooperatiflerde yeni teknoloji ekipman kullanımının (ortak makina kullanımı) paylaşılmasının teşvik edilmesidir. Bu uygulama, ortalama olarak ekonomik ömürleri 10 yıl olan tarım makinalarının yenilenerek, çalışma maliyetlerinin düşürülmesi yönüyle ülkemiz mekanizasyon seviyesinin gelişimine katkıda bulunurken, kayıt dışı satışları kayıt altına alarak, destekleme harcamalarının çok daha ötesinde Hazineye katkıda bulunacaktır.</p> <p>Ekonomik ömrünü tamamlamış ekipmanlara ve traktörlere hurda indirimi uygulaması, bakım masrafı yüksek ve büyük miktarda kayıplara yol açan araçların tedavülden çekilmesini teminen faydalı olacaktır. Bu yaşlı traktörlerin bir plan dahilinde uygulamaya konacak bir teşvik programıyla hurdaya ayrılarak parkın yenilenmesi, ülke tarımı, sanayi ve ekonomisinde, programın getireceği mali yükün çok ötesinde kazançlar yaratacak, ayrıca çevre kirliliği ve iş güvenliği açısından da ciddi kazanımlar sağlayacaktır.</p>
------	--	------------------------------	--	------	---

1.11	Yatırım maliyetlerinin azaltılması ve altyapının geliştirilmesi için arsa maliyetlerinin düşürülmesi amacıyla makina ihtisas OSB kurulacak, OSB'lerde tahsislerin uygun şartlarda olması hususu değerlendirilecek; makina sektöründe alt mal grupları özelinde kümelenme projeleri hazırlanacak ve desteklenecektir	SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI	MALİYE BAKANLIĞI DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI KOSGEB TOBB ORTA ANADOLU İHR. BİRL.	2012	<p>Sektörün KOBİ yapısı firma ve beşeri yapıları, birleşmelerinden çok, işbirliği yapmaya daha çok elverişli kılmaktadır.</p> <p>Firma birleşmeleri bir yana, mikro ve orta ölçekli aile şirketlerinin parçalanarak bölünmesi devam etmektedir. Bu nedenle ortak atölye kullanımı ve dış ticaret şirketleri oluşturma gibi modeller teşvik edilmelidir.</p> <p>Böylelikle ortak atölye, büro ve işgücü kullanımı ile masraflar asgariye indirilecek, şimdye kadar ihracat yapmamış firmalar ihracatla tanışacak, dış satım için çok önemli olan marka ve kalite konusunda da önemli adımlar atılmış olacaktır.</p> <p>ABİGEM'lere bu amaçla kaynak aktarılmalıdır.</p>
1.12	Girdi Tedarik Stratejisi kapsamında yapılan çalışmalarla işbirliği ve koordinasyon sağlanacaktır.	SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI	DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI TOBB ORTA ANADOLU İHR. BİRL. TARMAKBİR	2014	Başbakanlığın 2010/12 sayılı genelgesi ile kurulan İhracata Dönük Üretim Stratejisi Değerlendirme Kurulu tarafından hazırlanan Girdi Tedarik Stratejisi ile sanayinin ihtiyaç duyduğu girdilerin tedarikinde etkinliğin ve verimliliğin artırılması, ithalat bağımlılığının azaltılması, yurt içinde yaratılan katma değer artırılması, rekabet gücünün iyileştirilmesi ve buna yönelik politika önerilerinin ortaya konulması amaçlanmaktadır.

HEDEF-2: Yurtiçi ve yurtdışında sürdürülebilir büyümeyi ve ölçek ekonomisinin avantajlarını yakalamak amacıyla sektöre yönelik sağlıklı finansal çözümler sağlamak.

NO	EYLEM ADI	SORUMLU KURULUŞ	İLGİLİ KURULUŞ	SÜRE	AÇIKLAMA
2.1	Eximbank tarafından yurtdışındaki müşterilere orta ve uzun vadeli ülke kredisi verilecektir	EXİMBANK	MALİYE BAKANLIĞI SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI	2011	Böylelikle, Türk makinacısının AB ve dünya genelindeki rekabet gücü arttırılacaktır.
2.2	Eximbank'ın orta vadeli ihracat sigortaları yaygınlaştırılacaktır	EXİMBANK	MALİYE BAKANLIĞI SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI	2011	Böylelikle, sigortaların bankalara temlik edilerek kredi sağlanabilecektir.
2.3	Gelişen işletmeler piyasasının işlerliği sağlanacak, başvurular yaygınlaştırılacak, halka açılmanın faydaları anlatılacaktır	SERMAYE PİYASASI KURULU	MALİYE BAKANLIĞI SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI TOBB	2011	Yeni finansal araçların makina sektörüne tanıtılması (hedging vb.) mümkün olacaktır.

2.4	İşletmelerde kullanılan makina ve teçhizat kredi kuruluşlarınca teminat olarak kabul edilecektir	BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	MALİYE BAKANLIĞI SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI TOBB	2011	İmalatçı firmaların finansmana erişim kabiliyetlerini arttırmak bakımından sahip oldukları makina ve teçhizatın bankalarca teminat olarak kabul edilmeleri önem arz etmektedir.
2.5	Satıp – geri kiralamanın, operasyonel kiralamanın mütemmim cüz niteliğindeki malların finansal kiralamaya konu edilebilmesine ilişkin 3226 sayılı Mevcut Finansal Kiralama Kanununda değişiklik yapılacaktır, satıp – geri kiralamanın vergi kanunları karşısındaki durumu ayrıca değerlendirilecektir	BANKACILIK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU	SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI MALİYE BAKANLIĞI HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI	2011	Hızla değişen ekonomik ve siyasal koşullar işletmeleri kaynak yetersizliği ile karşı karşıya bırakmaktadır. Kaynak yetersizliği ile karşı karşıya kalan firmalar bu sıkıntılarını değişik finansman tekniklerini kullanarak gidermeye çalışmaktadırlar. Özellikle yatırımlarını finanse etmeye çalışan firmaların bu yatırımlarını daha az kaynak ayırarak ve borçlarını uzun vadeye yayarak gerçekleştirdiği bir finansman yöntemi olan “Finansal Kiralama Sistemi” uzun yıllardır ülkemizde uygulanmaktadır. Finansal Kiralama sistemine bağlı olarak “Sat ve Geriye Finansal Kirala” uygulaması işletmelerin finansmana erişimine destek sağlayacaktır.

HEDEF-3: Sürdürülebilir, yetkinliğini kazanmış, yüksek performansa sahip, teknoloji odaklı, öğrenmeye ve değişime açık her düzeyde insan kaynağı sağlamak.

NO	EYLEM ADI	SORUMLU KURULUŞ	İLGİLİ KURULUŞ	SÜRE	AÇIKLAMA
3.1	Mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarını özendirici tanıtım faaliyetleri stratejik plan süresince gerçekleştirilecek ve teknik eğitim okul ve kurumları oluşturulacaktır	MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI İŞKUR MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU TOBB ORTA ANADOLU İHR. BİRL.	2012	Mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarının cazibesini arttırıcı çalışmalar yapılması, bu okullara ilgiyi arttırırken okul ve öğrenci kalitesinin de iyileşmesini sağlayacaktır.
3.2	Mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarına güncel teknolojik donanım kazandırılacaktır	MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI İŞKUR TOBB MAKİNA İMALATÇILARI BİRLİĞİ ORTA ANADOLU İHR. BİRL.	2011	Mesleki ve teknik eğitim okul ve kurumlarının kamu ve özel sektör katkıları ile donanımlarının teknolojinin bugünkü seviyesinde iyileştirilmesi eğitim kalitesini arttırırken, daha kolay iş bulan mezunlara imkan sağlayacaktır.

3.3	TOBB bünyesindeki sanayi odalarının mevcut örnekleri ışığında, MEB ile protokol hazırlayarak bölgesel ihtiyaçlara öncelik tanıyan, sektörel dernekler ve meslek örgütlerinin de desteğini alan yaygın eğitim ve ara yönetici yetiştirme programları oluşturulacak ve yönetilecek, öğrencilerin işletmelerde staj imkanları geliştirilecek, öğretmenlerin de birkaç hafta boyunca eğitim alması sağlanacaktır	MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI İŞKUR MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU TOBB ORTA ANADOLU İHR. BİRL.	2011	TOBB ve MİB işbirliği ile mesleki eğitimin iyileştirilmesi ve amacına hizmet etmesinin sağlanması büyük önem arz etmektedir. UMEM Projesi bu amaçla başlatılmıştır ve 3.1, 3.2 ve 3.3 nolu eylemleri kapsayan bir proje olarak büyük önem arz etmektedir. Bu nedenle söz konusu projenin çıktılarının, makine üreticileri tarafından yüksek oranda kullanımı desteklenmelidir.
3.4	Makina sektörüne yönelik olarak meslek standartları hazırlanarak belgelendirme faaliyetlerine başlanılacaktır	MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU	MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI TOBB ORTA ANADOLU İHR. BİRL.	2013	Makina sektörüne yönelik öncelik arz eden meslek grupları başta olmak üzere meslek standartları hazırlanacak ve bunlara dair bir belgelendirme sistemi oluşturulacaktır. Böylelikle sektörde iş sağlığı ve güvenliği seviyesi arttırılırken verimliliğe ve ürün kalitesine dolayısıyla firmalarımızın rekabet edebilirliğine önemli katkı sağlanacaktır.
3.5	Eğiticilerin ulusal veya uluslararası sanayi projelerinde görev almaları ve proje bazlı öğrenme sürecine girmeleri sağlanacaktır	YÜKSEKÖĞRETİM KURULU	MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI TOBB ORTA ANADOLU İHR. BİRL.	2011	Sanayi ve üniversite yaklaşması çerçevesinde akademik çevrenin proje odaklı yaklaşımlara katılım sağlanacaktır.

3.6	Teknoloji eğitimlerine destek olan sanayiciler ilgili mevzuat çerçevesinde teşvik edilecektir	MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI YÜKSEKÖĞRETİM KURULU İŞKUR TÜBİTAK TTGV KOSGEB TOBB	2012	Mesleki ve teknik eğitim alan öğrenciler ile bu konuda eğitim veren öğretmenlerin yeni teknolojiler konusunda bilgi ve becerilerini arttırmak amacıyla özel sektör kuruluşlarında staj/seminer/eğitim almaları sağlanmalıdır.
3.7	MEB, sektörde gelişmiş ülkelerin Eğitim Bakanlıkları ile işbirliği protokolleri yaparak değişim programları gerçekleştirilecektir	MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI TOBB ORTA ANADOLU İHR. BİRL.	2012	Öğrencilerin bilgilerinin artırılması ve genç yaşta ufuklarının açılmasının sağlanması amacıyla geniş katımlı değişim programları oluşturulacaktır.
3.8	Uygulamalı eğitim ve staj kapsamında üniversite eğitimi makro planı oluşturulacaktır	YÜKSEKÖĞRETİM KURULU	SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU TOBB ORTA ANADOLU İHR. BİRL.	2011	Stajların, bitirme projelerinin daha kaliteli yapılması ve gerekirse sayılarının ve sürelerinin artırılması. Stajların sadece yaz aylarında değil, okul dönemlerini de kapsayacak şekilde sürdürülmesi önemlidir.

3.9	Teknik eleman dışındaki beşeri bilimler eğitimi almış olan kişilerin formasyonuna sanayinin ihtiyaçları yansıtılacak ve bu alanda uygulama yapma fırsatı tanınacaktır	YÜKSEKÖĞRETİM KURULU	MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU TOBB ORTA ANADOLU İHR. BİRL.	2012	Eğitim müfredatına sanayinin gerçek ve pratik ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde düzenlemeler getirilmesi önem arz etmektedir.
3.10	STK, üniversiteler ve sanayi işbirliği ile makina teknoloji enstitüsü kurulacaktır	ORTA ANADOLU İHR. BİRL.	MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI YÜKSEKÖĞRETİM KURULU TOBB TÜBİTAK MAKİNA İMALATÇILARI BİRLİĞİ	2014	Ülkemizde üretilmekte olan makinaları teklonojinin bugünkü seviyesine erişirmek ve hatta teknolojiyi oluşturmak amacıyla, sanayicilerin katılımına ve güncel ihtiyaçlarına cevap vermeye imkan kılan bir enstitü kurulacaktır.

3.11	Makina ve otomasyon sektörüne yönelik komple bir eğitim programı tasarlanacaktır	KOSGEB	MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI İGEME YÜKSEKÖĞRETİM KURULU TOBB ORTA ANADOLU İHR. BİRL.	2011	Makinaları işlevsel kılan otomasyon, yazılım ve güvenlik kavramlarını içeren KOBİ'lere eğitim programı oluşturulacaktır.
------	--	--------	---	------	--

HEDEF-4: Türk Makina Sektörünün kalite, güven ve teknoloji unsurlarını ön plana çıkaran, yurt içinde ve dışında etkin bir tanıtım yapmak ve ihracatı arttırmak.

NO	EYLEM ADI	SORUMLU KURULUŞ	İLGİLİ KURULUŞ	SÜRE	AÇIKLAMA
4.1	Başta en çok makina ithalatı yapan ülkelerde olmak üzere, gelişen pazarlarda tanıtım yapmak, lobi ve finansal destek faaliyetleri sağlamak amacıyla ofisler açılacaktır	DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI	DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI MALİYE BAKANLIĞI SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATI HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI TOBB ORTA ANADOLU İHR. BİRL. MAKİNA İMALATÇILARI BİRLİĞİ	2012	Diş Ticaret Temsilcilikleri ve ofisleri vasıtasıyla daha proaktif uygulamalar ortaya konacaktır.
4.2	Türk Makina Sektörü ile ilgili olarak firma bazında veri tabanı oluşturulacak ve kullanıma açılacaktır	SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI	DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI İGEME KOSGEB ORTA ANADOLU İHR. BİRL. MAKİNA İMALATÇILARI BİRLİĞİ TOBB	2011	Türk makina imalatçıları ve ürünlerini içeren bir web sayfası oluşturulacaktır.

4.3	İhracat ve pazarlamaya yönelik devlet desteklerinin yeterli düzeyde bilinmemesinden hareketle bilgilendirme toplantıları yaygınlaştırılacaktır	DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI	İGEME KOSGEB ORTA ANADOLU İHR. BİRL. MAKİNA İMALATÇILARI BİRLİĞİ TOBB	2013	Makina imalat sektörüne özgü bilgilendirme faaliyetleri yürütülecektir.
4.4	TURQUM ve TSE Kalite Belgesi alan firmaların sayısı arttırılacak, belgelerin tanıtımı yapılacak ve belge sahibi firmalara ilave destekler sağlanacaktır	DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI	MALİYE BAKANLIĞI SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI TSE İGEME KOSGEB ORTA ANADOLU İHR. BİRL. TOBB	2013	Türk makinası kalitesi imajının ülkemizde ve dünya genelinde oluşmasına ve sürdürülmesine yönelik faaliyetler yürütülecektir.

4.5	Dünyada marka olmuş makina ihtisas fuarlarına katılım teşvik edilecek ve bu fuarlarda Türk Makina Sanayi ile ilgili konferanslar düzenlenecektir	DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI	SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI KOSGEB İGEME ORTA ANADOLU İHR. BİRL. MAKİNA İMALATÇILARI BİRLİĞİ TOBB	2011	Dünya çapındaki başlıca fuarlarda kaliteli Türk makinası imajını oluşturmaya yönelik proaktif faaliyetler güdülecektir.
4.6	Yeni Pazar olanakları araştırılacak ve geliştirilecektir	DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI	SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI İGEME ORTA ANADOLU İHR. BİRL. TOBB MAKİNA İMALATÇILARI BİRLİĞİ	2012	Alternatif ülke pazarları üzerinde özel çalışmalar yürütülecektir, yurt dışı firma ve bilinir marka alımları desteklenecektir

HEDEF-5: Global düzeyde rekabet edebilen, katma değerleri yüksek ürünler üretebilmek için AR-GE ve inovasyon yapmak.

NO	EYLEM ADI	SORUMLU KURULUŞ	İLGİLİ KURULUŞ	SÜRE	AÇIKLAMA
5.1	AR-GE destekleri tanıtılacak ve kolaylaştırılacak; KOBİ'ler için yeni AR-GE ve inovasyon destek mekanizmaları geliştirilecektir	SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI	TÜBİTAK KOSGEB TTGV TOBB ORTA ANADOLU İHR. BİRL.	2011	KOBİ'lerin AR-GE'ye yönelmelerine yönelik mevcut mekanizmalar etkinleştirilirken, yeni mekanizmalar geliştirilecektir.
5.2	Ortak AR-GE merkezleri ile AR-GE ve inovasyon teknoloji transfer merkezleri kurulacaktır	SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI	TÜBİTAK KOSGEB TTGV TOBB ORTA ANADOLU İHR. BİRL.	2013	Makina imalatçılarının birlikte hareket etmelerini sağlayan mekanizmalar oluşturulacaktır.
5.3	Kamu koordinasyonunda "Ulusal Odak Projeleri" oluşturulacak ve desteklenecektir	SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI	TÜBİTAK KOSGEB TTGV TOBB ORTA ANADOLU İHR. BİRL.	2014	Ülkemizin dünya genelinde rekabet üstünlüğü sağlayabileceği düşünülen alanlarda, ilgili tarafların uygun kaynakları harekete geçirilerek, ulusal odak projeleri gerçekleştirilecektir.

5.4	AR-GE ve inovasyonda geliştirilen ürünlere belgelendirme konularında destek olunacaktır	SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI	MALİYE BAKANLIĞI TÜBİTAK KOSGEB TPE TSE TTGV TOBB ORTA ANADOLU İHR. BİRL.	2012	Belgelendirme desteklerinde AR-GE ve inovasyonu özendirici ilave mekanizmalar oluşturulacaktır.
5.5	AR-GE ve inovasyon sonucu ortaya çıkan teknolojinin ticarileşmesi konusunda destek sistemi oluşturulacaktır	SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI	MALİYE BAKANLIĞI HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI TÜBİTAK KOSGEB TTGV TOBB ORTA ANADOLU İHR. BİRL.	2012	AR-GE ve inovasyonu destekleyen mekanizmalar çerçevesinde ortaya çıkan ürünlerin ticarileştirmesini kolaylaştırıcı uygulamalar oluşturulacaktır.

Not: Eylemlerin, stratejinin uygulanmasına başlanmasından itibaren, belirlenen sürelerde gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır.

7. EKLER

7.1. Strateji Belgesinin Temel Politika Belgeleri İle İlişkisi

7.1.1. IX. Kalkınma Planı (2007-2013)

Dokuzuncu Kalkınma Planı döneminde ekonomik büyümenin ve sosyal kalkınmanın istikrarlı bir yapıda sürdürülmesi ve plan vizyonunun gerçekleşmesi yolunda aşağıda yer alan stratejik amaçlar, gelişme eksenleri olarak belirlenmiştir: Bu eksenler;

- 1- Rekabet Gücünün Artırılması,
- 2- İstihdamın Artırılması,
- 3- Beşeri Gelişme ve Sosyal Dayanışmanın Güçlendirilmesi,
- 4- Bölgesel Gelişmenin Sağlanması,
- 5- Kamu Hizmetlerinde Kalitenin ve Etkinliğin Artırılması.

2007-2013 dönemine ilişkin uluslararası gelişmeler ve temel eğilimler doğrultusunda, Türkiye ekonomisine ilişkin geçmiş dönemdeki gelişmeler ile mevcut ekonomik ve sosyal gelişmeler dikkate alınarak hazırlanan Dokuzuncu Kalkınma Planının vizyonu, *“istikrar içinde büyüyen, gelirini daha adil paylaşan, küresel ölçekte rekabet gücüne sahip, bilgi toplumuna dönüşen ve AB’ye üyelik için uyum sürecini tamamlamış bir Türkiye”* olarak belirlenmiştir.

Makina Sektörü Strateji Belgesi, IX. Kalkınma Planı içerisinde yer alan Ekonomik ve Sosyal Gelişme Eksenlerindeki hedefler ile uyum içinde bulunmaktadır.

Makina Sektörü Strateji Belgesi içindeki hedefler ve bu hedefleri gerçekleştirmek üzere yapılacak eylemler Rekabet Gücünün Artırılması başlıklı gelişme ekseninde yer alan *“Makroekonomik İstikrarın Kalıcı Hale Getirilmesi”*, *“İş Ortamının İyileştirilmesi”*, *“Enerji ve Ulaştırma Altyapısının Geliştirilmesi”*, *“Çevrenin Korunması ve Kentsel Altyapısının Geliştirilmesi”*, *“AR-GE ve Yenilikçiliğin Geliştirilmesi”* ve *“Sanayi ve Hizmetlerde Yüksek Katma Değerli Üretim Yapısına Geçişin Sağlanması”* hedefleri ile doğrudan uyum içindedir. Özellikle makina sanayi gibi ülke ekonomisinde baskın karaktere sahip olan bu alanda yapılacak iyileştirmeler, IX. Kalkınma Planının birçok temel hedefine ulaşılmada önemli katkı sağlayacaktır.

Bununla beraber; söz konusu strateji belgesi, *“Eğitimin İşgücü Talebine Duyarlılığının Artırılması”*, *“e-Devlet Uygulamalarının Yaygınlaştırılması ve Etkinleştirilmesi”* gibi diğer gelişme eksenleri ile de uyum içindedir.

Ayrıca, IX. Kalkınma Planı içinde yer alan ve gelişmekte olan ülkelerin küresel ortamda rekabetçi konumlarını sürdürebilmeleri ve güçlendirebilmeleri, büyümelerini verimlilik artışlarına dayandırmalarına ve yeni mukayeseli üstünlük alanları yaratabilmelerine bağlı olduğu tespiti temelinde yenilikçiliğe önem verilmesi, bilim ve teknoloji kapasitesinin artırılması, bilgi ve iletişim teknolojilerinin etkin biçimde kullanılabilmesi büyük önem taşımakta olup makina strateji belgesinin bu hedeflere katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

7.1.2. Orta Vadeli Program (2011-2013)

Orta Vadeli Program, Türkiye'nin 2011-2013 döneminde sürdürülebilir bir büyüme gerçekleştirmesini hedeflemektedir. Bu programda yer alan politikalar uygulandığı takdirde, 2010 yılında tekrar büyüme sürecine girmiş ülkemiz ekonomisinin 2011 yılından itibaren ise büyümesini hızlandırması öngörülmektedir.

Özellikle; anılan ekonomik krizin etkisiyle finansman sıkıntısı artan çok sayıda KOBİ'nin desteklenmesine yönelik finansal araçların oluşturulması ve çeşitlendirilmesi, KOBİ'lerin büyümelerinin ve birleşmelerinin özendirilmesi, AR-GE'ye olan taleplerinin artırılması, rekabet gücünün, kalite ve verimlilik düzeyinin artırılması ve kümelenme politikaları oluşturularak işletmelerin organize sanayi bölgelerinde kurulmasının özendirilmesi gibi ülkemiz sanayisinde yüksek katma değerli üretim yapısına geçişin sağlanmasına yönelik eylemler Orta Vadeli Program kapsamında değerlendirilmektedir.

7.1.3. Yıllık Program (2011)

2011-2013 dönemini kapsayan Orta Vadeli Programda ortaya konulan temel amaç ve 2011 yılı hedefleri çerçevesinde; ekonominin büyüme sürecinin devam etmesi, istihdamın artırılması, enflasyonun düşük seviyelerde tutulması 2011 Yılı Programının temel amacıdır. Ayrıca bu programda imalat sanayimizin katma değerli mal üretimini artırarak, yapısal dönüşümün hızlandırılması da temel amaçlardan biridir. Bu çerçevede, orta ve yüksek teknolojili sektörler başta olmak üzere, sanayi ihracatının artırılmasına ve yapısal dönüşümüne yönelik girişimlerin desteklenmesine dair bir politika önceliği belirlenmiştir. Söz konusu politika önceliği kapsamında ülkemiz sanayisine yönelik birçok tedbir alınmış ve bu tedbirler ile ilgili kurumlara uygulamaya dönük sorumluluklar verilmiştir.

Bu çerçevede, 2011 Yılı Programında yer alan "Sanayide sektörlerin rekabet gücünün artırılması amacıyla sektörel stratejiler ve eylem planları hazırlanacaktır. Sanayi Stratejisinin ve sektörel stratejilerin uygulama sonuçları izlenecek ve değerlendirilecektir." tedbirinin sorumlu kuruluşu Sanayi ve Ticaret Bakanlığı olarak belirlenmiş ve bu tedbirin uygulanması için süre olarak Aralık Sonu tayin edilmiştir. Bu bağlamda Bakanlığımız, makina sektörüne yönelik 2011-2014 dönemini kapsayan strateji belgesini ve eylem planını hazırlamıştır. Söz konusu eylem planı içerisinde, 2011 Yılı Programı ile benzer şekilde, ülkemiz makina sektörünün rekabet gücünün artırılması hedeflerinden biri olarak belirlenmiştir.

7.1.4. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Stratejik Planı (2010-2014)

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı 2010-2014 Stratejik Planı'nda Bakanlığın vizyonu, "Girişimciliğe, yenilikçiliğe ve yüksek katma değerli teknoloji üretimine dayalı ekonomik yapısıyla, Avrasya'nın mal ve hizmet üretim üssü haline gelen ve dünyanın en gelişmiş on ülkesi içinde yer alan bir Türkiye'nin oluşumunda öncü olmak" şeklinde belirlenmiştir.

Bu vizyona ulaşmaya yönelik amaçlardan biri de “Türkiye’nin küresel rekabet edebilirliğinin en üst seviyeye çıkarılmasına ve sanayi ve ticaret alanlarında yapısal dönüşümün sağlanmasına yönelik olarak, ulusal politikalar doğrultusunda, kamu kuruluşları, üniversiteler ve özel sektörle işbirliği içinde politikalar ve strateji oluşturmak, uygulanmasını sağlamak, izlemek ve değerlendirmektir”. Makina Sektörü Strateji Belgesi bu amaca hizmet ederken, belgede yer alan beş hedef, hem Bakanlığımızın hem de Türkiye Sanayi Stratejisinin **“Orta ve yüksek teknolojlili ürünlerde Avrasya’nın üretim üssü olmak”** vizyonunun gerçekleşmesine katkıda bulunacaktır.

7.1.5. Türkiye Sanayi Strateji Belgesi

Türkiye Sanayi Stratejisi Belgesi, başta Dokuzuncu Kalınma Planı olmak üzere yapılan çok sayıdaki çalışmalardan faydalanılarak, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı’nın koordinasyonunda, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, Hazine Müsteşarlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, Maliye Bakanlığı, Gelir İdaresi Başkanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Çevre ve Orman Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı, Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu-TÜBİTAK, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB), Türk Patent Enstitüsü, Türk Standartları Enstitüsü (TSE), Türk Akreditasyon Kurumu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu, Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜSİAD), İstanbul Sanayi Odası, Gaziantep Sanayi Odası, Kocaeli Sanayi Odası, İktisadi Kalkınma Vakfı, Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) ve ilgili sektörel kuruluşlar ile sivil toplum kuruluşlarının katılımı ve katkılarıyla, ayrıca Sanayinin Rekabet Gücünün Geliştirilmesi Daimi Özel İhtisas Komisyonu üyelerinin değerlendirmeleri ve katkıları da alınarak hazırlanmıştır.

Türkiye’nin sanayi vizyonunu belirlemek amacıyla da tüm paydaşların katılımıyla, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı’nın öncülüğünde bir arama konferansı gerçekleştirilmiştir. Bu arama konferansı neticesinde, Türkiye için uygulanacak stratejinin uzun dönemli vizyonu “Orta ve yüksek teknolojlili ürünlerde Avrasya’nın üretim üssü olmak” olarak belirlenmiştir. Bu uzun dönemli vizyon kapsamında 2011-2014 yıllarını kapsayan Türkiye Sanayi Stratejisi’nin genel amacı, “Türk Sanayisinin rekabet edebilirliğinin ve verimliliğinin yükseltilerek, dünya ihracatından daha fazla pay alan, ağırlıklı olarak yüksek katma değerli ve ileri teknolojlili ürünlerin üretildiği, nitelikli işgücüne sahip ve aynı zamanda çevreye ve topluma duyarlı bir sanayi yapısına dönüşümü hızlandırmak” olarak belirlenmiştir.

Bu vizyon ve çerçevesindeki hedefler göz önüne alınarak, söz konusu Türkiye Sanayi Strateji Belgesi içerisinde Türkiye’nin öncelikli sektörlerinden biri olarak belirlenen makina sektörüne yönelik strateji belgesi hazırlanmıştır.